

UNDERVEIS

Kirkeblad for Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn 1-2018

DELK

4-5 Tro til glede – og besvær

Av Kari Halstensen
og Gunnar Fagerli

10 Hva er et normalt kristenliv?

Av Tonje Haugeto
Stang

16-17 Menighets- plantning i DELK

Av Boe Johannes
Hermansen

Fra innholdet

- 03 Ledere
- 06 Sankthansstevnet 2018 – noe for alle aldre
- 07 Tilsynsmannens perspektiv | Diakoni-spalten
- 08 "Min båt er så liten, og havet så stort"
- 11 Påskerefleksjon
- 12 Den skjulte Gud
- 13 Fra bibeloversetterens verksted
- 14 Andakt – "Bønn & liv"
- 15 Min Bibelhelt IV – Elia
- 18 Møtelisten | Et nytt kapittel for Borgenheim
- 20 – Friskolene må ikke bli en ideologisk slagmark
- 21 Skolesider
- 24 Rom for undring
- 25 Barnas side
- 26 Dramatisk tid for kristne i Syria og Irak
- 27 Bondal-siden
- 28 Arvid Ludvigsen stortrives på Sem
- 29 Nytt fra DELKs menigheter
- 32 Nytt fra Høgsveen
- 33 Nytt fra DELK | Aktuelle bøker
- 34 Slekters gang | Gaver til DELK | DELKs utsendinger
- 35 DELKs adresser og kontaktpersoner
- 36 Mongolia i våre hjerter

UNDERVEIS er et informasjons-
blad som skal fremme sunn åndelig
utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av Det evangelisk-
lutherske kirkesamfunn med fire
nummer pr. år.

35. årgang.

Opplag 2 200 eksemplarer.

Bladet er trykket på et miljøvennlig
og svanemerket papir.

Gjengivelse tillatt med kilde-
henvisning.

Bladet finansieres med gaver.

www.delk.no – delk@delk.no

Ansvarlig redaktør
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Kontortelefon: 33 35 93 51
Mobiltelefon: 900 91 562
rolf.ekenes@delk.no

I redaksjonen:

Erling Rantrud
Telefon: 916 42 047
erling.rantrud@delk.no

Jostein Bendiksen
Telefon: 916 93 952
jostein@toppidrettsgymnaset.no

Red. sekr. – design & layout
Tormod Fredriksen, TEIE it-com
Telefon: 916 93 078
tofredr@online.no

Trykk

Nordby Grafisk AS, Larvik

Forsiden

Illustrasjon: Erling Rantrud

Distribusjon

DELK-kontoret
Telefon: 33 35 93 50
underveis.abonnement@delk.no

Økonomi

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
Åslyvn. 19, 3170 Sem
delk@delk.no
Konto-nr.: 3000 27 13949

ISSN: 0809-229x

Moderne – eller modig?

Det er utfordrende å leve som en kristen. En sann tro består som kjent i å elske Gud over alle ting – og min neste like mye som meg selv. Altså veldig mye. Som en side ved nestekjærligheten utfordres vi som kristne til å engasjere oss i samfunnet vi er en del av, og løfte opp problemstillinger som er viktige for menneskelivet.

Og det er her beskyldningene dukker opp om at kirken og de kristne er håpløst umoderne og bakstreverske. Kirken, eller i hvert fall deler av den, tar stadig på nytt opp temaer som for lengst er ferdig snakket, etter folks mening. De togene er gått, og livet pågår nå et annet sted. De litt mer moderne temaene vi virkelig trenger snakke om, er helt andre enn de som noen kristne fortsatt drar fram. Likekjønnet samliv og samboerskap er bare to eksempler. Livets ukrenkelighet og de ufødtes rett til liv et annet. Livets utganger og muligheten for å gå bort er en utfordrende tanke som mange mener er overmoden for enten parkering, eller for radikal modernisering til dagens tenkemåte.

La det være sagt: Vi fordømmer ikke de som mener annerledes her enn det vi gjør. Og homofile og folk som velger annerledes på ulike livs-

områder, vil alltid være velkommen til våre sammenhenger. Samtidig vil vi framholde med frimodighet det vi mener er rett ut fra vår bibelforståelse.

Heller enn å være moderne trenger vi nå å utfordres til å være modige. Hva vil det si å være en modig kirke i dag? Vi farges så utrolig fort av samfunnet omkring oss i meninger og holdninger. Vi skulle være den gode, sterke og sårt nødvendige annerledesrøsten, stått for de viktige motstrømstankene, det som utfordrer på annet vis både innen politikk og samfunn. Ikke minst fordi vår Herre og mester kaller oss alle til radikal omvendelse, både i hjerte, sinn og liv. Ikke noe mindre.

I stedet blir vi veldig opptatt av å gjøre kristendommen 'relevant' for folk. Og ja – rett forstått skal vi være opptatt av det. I betydningen formidle det aktuelle Guds ord inn i den situasjon mennesker befinner seg i akkurat der og da. Relevante i denne forstand skal vi være. Jeg har levd i to tiår sammen med afrikanske kristne i deres kontekst. De er mestere i å hente fram bibelord som går rett inn i hverdagen til den de snakker med. Det vår hjemlige kirke i dag ofte gjør i sin 'relevansisering', er å fremme en tilpasset

Foto: Boe Johannes Hermansen

kristentro, spiselig for folk flest. Mens den bibelske tilknytning mildt sagt er svekket.

Et eksempel: De alvorlige bibelord vi har om fortapelsens rystende mulighet, blir av stadig flere teologer i våre dager enten problematisert eller ganske enkelt avskrevet som en utdatert forestilling. I stedet fremmes den tanke at alt går nok bra til slutt – for alle. Det mangler i hvert fall ikke noe på modernitet i påstanden.

Da er det mer modig å lytte til hans stemme som lærte med myndighet og ga håp til de han møtte. Han som også sa: Dommen hører Herren til. Har vi mot til å lytte til de ordene? Og formidle dem til verden omkring oss?

Brente barn – eller forfrosne voksne?

Om ikke lenge vil mange av dere som leser Underveis, få et brev i posten fra DELKs rådmøte og ledelse. Det omtalte vi i forrige utgave av Underveis.

Det handler om å forsøke å nå ut til de ganske mange 'brente barn' som har hatt en vanskelig og smertefull barndom og oppvekst i DELKs skole og kanskje også den menighet de tilhørte. Vi ønsker å lytte til deres historie, beklage at DELK har medvirket til at de har fått en vanskelig

barndom og oppvekst som har preget livet deres senere, og kanskje kunne rekke ut en hjelpende hånd. Omkring to tusen brev skal sendes ut. Vi vil komme tilbake til saken i senere utgaver av Underveis.

I denne utgaven av vårt kirkeblad skriver to av Modum Bads fremste eksperter på denne type problemer i kristen-Norge, som slett ikke er spesielt for DELK. På en klok og utfordrende måte tar de fram hva som kan føre til at mange får slike

problemer i en menighet. De sier blant annet at "brente barn" ikke er en god betegnelse. Ikke er disse menneskene barn i dag. Og mer enn brannskader har de fått frostska-

Det er en interessant bemerkning. Samtidig er saken det viktigste her. Kan vi på denne måten være til hjelp for ett menneske som har opplevd sitt livs smerte i sin DELK-oppvekst, er ikke dette omfattende prosjektet forgjeves.

TRO til glede – og besvær

**'Jesus, jeg med gråt vil bede: Hjelp du til
at troens glede fremfor synd og sorger
må alltid overvekten få', synger vi i en
Kingo-salme (Aldri er jeg uten våde).**

Akkurat slik er det for de fleste av oss: Den dype, sterke glede over troen, livet med Jesus, hans endeløse nåde, tilgivelse og oppreisning, kallet til å elske Gud og tjene min neste, det er en bunnløs kilde til glede. For mange i vårt kirkesamfunn har menigheten vi tilhører og skolen vi gikk på, vært en trygg basis for både tro, glede og tjeneste – om enn med store sprekker og åpenbare mangler. Disse gode sidene ved troen skriver vi om i Underveis hele tiden.

Men slik er det ikke for alle. Vi har både i Underveis, på DELKs nettsider og i andre sammenhenger i det senere skrevet om de som kjenner på dyp

bitterhet overfor den kirke og skole de var en del av i oppveksten. De bærer på smerter og sår som kanskje aldri vil leges. Vi er i en prosess med å invitere de mange det her dreier seg om til kontakt og samtale. Dette skrev vi om i forrige Underveis, og vil komme tilbake til dette senere.

På DELKs rådsmøte sist oktober drøftet DELKs ledelse de ulike grunner til at vi har fått den såkalte Brente barn-saken i vår kirke. Vi inviterte to av landets fremste kapasiteter på temaet 'tro til besvær', nemlig instituttprest og fagleder Gunnar Fagerli og psykolog Kari Halstensen, begge tilknyttet Institutt for Sjelesorg ved Modum Bad, til å innlede i saken på rådsmøtet. Det

ble en viktig drøfting hvor innledernes hovedtanker og vurderinger ga viktige perspektiver på debatten og føringer for den prosess vi er inne i. Refleksjonene fra Fagerli og Halstensen gir en viktig innsikt i dette krevende landskapet som 'besværlig tro' er, og vil ha betydning for vårt videre arbeid i saken. Kontakten med Modum Bad og Sjelesorginstituttet vil være viktig for oss også i fortsettelsen av behandlingen av denne saken.

Vi har bedt Halstensen og Fagerli om å gjengi hovedpunktene i sine innledninger på rådsmøtet i oktober.

RE

Hvordan kan tro bli usunn og nedbrytende?

Av Kari Halstensen og Gunnar Fagerli

Tro kan bli farlig og nedbrytende på mange ulike måter. Vi har sammen eller hver for oss møtt mange mennesker som i sin ærlige kamp med seg selv har vist flere ulike typer av sår som kan oppstå som følge av forkynelse, leveregler og sosial kontroll i et trossamfunn.

- Vi har møtt han eller hun som er redd. Redd for å ha gjort noe galt. Redd for å ha hatt for vide grenser eller for stramme grenser. Redd for å ha levd for mye eller for lite. Redd for Gud. Redd for helvete.
- Vi har møtt han eller hun som er sint. Sint for å ha vært hemmet og tynget av leveregler som er blitt veid og funnet unødvendige. Sint for krenkelser og undertrykkelse – som kanskje skjedde med påstått mandat fra Gud. Sint for at ungdomsårene ble fornet etter voksnes vilje og ikke etter tenåringerens behov.
- Vi har møtt han eller hun som kjenner skam. Skam over alt han eller hun ikke fikk til eller ikke klarte å leve opp til. Skam over skjult tilkortkommenhet – eller skam over avslørte brudd på normer, leveregler eller bud. Skam over å ha ikke ha klart å stå opp for seg selv. Eller skam over å være et menneske med alminnelig kropp og alminnelige begrensninger i møte med uoppnåelige åndelige idealer.
- Vi har møtt han eller hun som er sliten. Arbeidsdagen i vingården har vært uten ende. Hans eller hennes egne ønsker og behov ble helt borte. Det var aldri nok. Hvilten var aldri fortjent. Gud ble aldri fornøyd.
- Vi har møtt han eller hun som mistet motet fordi Gud aldri viste seg i hans eller hennes liv slik forkynnelsen skapte forventninger om. Avvisningen ble en iskald vind som blåste rett inn der sjelen er sårbar.
- Vi har møtt han eller hun som er traumatisert etter å ha blitt mobbet, latterliggjort, plaget, mishandlet eller seksuelt misbrukt av menighetens eller kirkesamfunnets betrodde kvinner eller menn. Noen ganger også med henvisning til Guds vilje.
- Vi har møtt han eller hun som er nedtrykt, trist eller deprimeret fordi alvor et i forkynnelsen ble for tungt å bære eller fordi autoritetene hadde kraft nok til å undertrykke ethvert sinne og enhver selvheldelse. Evangeliet gav ikke liv, men kneblet muligheten til å være et menneske i Guds verden.
- Vi har møtt han eller hun som er tynget av skyld og preget av skam over å selv ha forkynt eller på andre måter formidlet den troen og de livsholdningene som blir beskrevet som usunne og skadelige.

Vi har skrevet denne listen så ærlig vi kunne, og den er blitt ganske røff. Den er ikke skrevet slik for røffhetens skyld. Selvsagt ikke. Den er vevd av sårbare tråder fra mange menneskers livserfaringer. Den er ikke ment som angrep eller kritikk, men som vitnesbyrd om smerte forårsaket av møtet med forkynelse, tro og trosfellesskap. Vi har snakket så mye om «brente barn». Vi kjenner på at vi trenger å si noe mer konkret om hva det egentlig vil si at noen blir skadet av det som skjer i en menighet eller i et trosfellesskap.

Mange av dem som kalles «brente barn», liker heller ikke det begrepet. For det første er de ikke barn. De er oppgående voksne. For det andre opplever mange av dem at «brannskade» er en dårlig metafor for erfaringene deres. I stedet kjenner de seg mer frostskaftet; de slapp aldri inn i varmen, og noen ble støtt helt ut i kulden.

Den blinde Bartimeus, som tigget ved Jeriko, var en av disse som ikke slapp inn i fellesskapet. Mengden holdt ham utenfor og bad ham tie. Jesus stopper og stiller et spørsmål som markerer at Bartimeus er en selvstendig person: «Hva vil du at jeg skal gjøre for deg?» «Person» betyr «en det lyder noe gjennom». Bartimeus hadde latt det lyde noe gjennom seg, og Jesus så ham som en person, et eget subjekt. På den måten blir han fri til å velge og til å være ansvarlig for sitt valg. Fra å være et objekt som mengden overså og satte i avmakt, lar Jesus Bartimeus stige fram, slik at han blir synlig for seg selv og for andre.

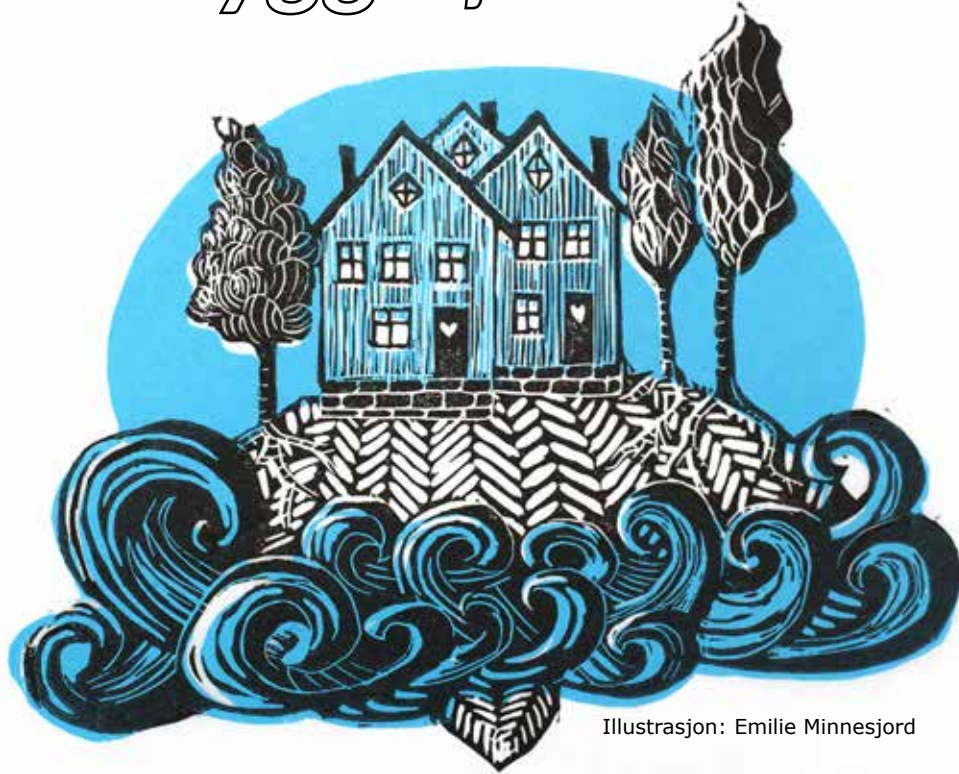
Dette er den samme Jesus som fortalte lignelsen om gjeteren som forlot 99 sauer for å lete etter den ene som var kommet bort fra flokken. Den dagen i Jeriko var det personen Bartimeus Jesus så og kanskje knyttet et bånd til, slik at det oppsto en personlig relasjon mellom dem. Bartimeus fulgte i alle fall Jesus videre på veien.

En personlig relasjon til den treenige Gud vokser best fram når mennesker settes fri til å være den de er skapt til å være. Det betyr for alle mennesker å være subjekt i eget liv og å forvalte personlige grenser, følelser, kropp, intellekt, ansvar og alle talenter som måtte være der. Det betyr også at vi bedre kan ta ansvar for det vi selv bidrar med av destruktivitet. Det kan være svært krevende å ta ansvar når vi "kjenner lysten til det onde i vårt hjerte". Å være subjekt og å ta ansvar er uløselig knyttet sammen.

Å tro vil si å ha en relasjon til Gud. Som voksne påvirker vi den gudsrelasjonen barn og unge utvikler. Denne påvirkningen skjer både gjennom det vi forkynner og gjennom den relasjonen vi selv tilbyr de barna og de ungdommene vi formidler troen til. Den argentinske psykoanalytikeren Ana-María Rizzuto, sier noe utfordrende og viktig om det å snakke med barn og unge om Gud: "Om den Gud vi beskriver for dem er for forskjellig fra de erfaringene de gjør med oss, kommer ordene våre til å virke forvirrende, skremmende og til og med uutholdelige å lytte til." Rizzuto peker på et nesten overveldende ansvar, som gjør det nødvendig å vite hvordan vi kan kan søke gjenopprettelse når noe går galt. Veien til å møte det som er blitt vanskelig, går gjennom å bli kjent med egen sårbarhet – og anvende den som en kilde til innlevelse. Når mennesker kan samtale ærlig om menneskelivet og ta ansvar for egne bidrag både til godt og ondt, kan nytt liv vokse fram.

Sankthansstevnet 2018 – noe for alle aldre

Bygge for livet

Illustrasjon: Emilie Minnesjord

"Bygge for livet." Det høres ut som motto for en byggvaremesse på Sjølyst. Men vi snakker om sommerens Sankthansstevne som setter fokus på å bygge – både Guds rike her hos oss og ut mot jordens grenser, og på å bygge våre liv på det gode fundamentet. Nå er stevneprogrammet klart.

– Vi tror vi er inne i et godt spor, sier stevnesjef Stine Næss Askjer om programmet. – Vi har sett en stadig økende tendens til at barnefamiliene finner veien til stevnet, det gleder vi oss veldig over. Samtidig trenger vi fornye oss litt fra år til år, ikke minst i tilbudet for barna. Der gjør Rina Husby og hennes team en fenomenal jobb og har noe nytt å by på også i år. Så barna har all grunn til å glede seg, sier Stine.

– I år er det ikke generalforsamling sammen med stevnet, så vi starter med åpningsmøte kl. 11 på lørdag, forteller Stine videre. – Det er Bertil Andersson som taler på åpningsmøtet, hvor vi også får noen andre programinnslag.

Seminarene på lørdag ettermiddag samler alltid mange mennesker. – Å bygge for livet handler også om å leve et disippelliv i hverdagen. Det vil prest i Bymenigheten i Sandnes, Vidar Bakke, snakke om. Han har akkurat skrevet boken 'Disippelrytmer' som handler om dette. I tillegg får vi et misjonsseminar: «Misjon – har vi ikke noe annet?» av Anne Lise Søvde Valle som er leder i NORME. Monica Guren fra Moe menighet vil også ha et seminar som vil handle om forebygging av overgrep og seksuell trakassering i våre menigheter og skoler, sier Stine. – Dette er et aktuelt tema vi også må være våkne på i DELK.

Familiemøtet på lørdag ettermiddag er en av stevnets viktigste samlinger. Der vil Superkoret fra Granly menighet i Tønsberg delta, og Margot Amlie Dahl tale. Deretter, på selveste sankthanskvelden, vil det bli konsert – i år som i fjor.

– Denne gangen er det Ryenberget menighet som står for konserten. Det gir oss forventninger om kvalitet, og vi

får sikkert noen overraskelser, smiler Stine.

På høymessen søndag er det Ulf Asp som har prekenen. Mat blir det mulig å få kjøpt i kafeteriaen, og den nydelige parken er til vårt bruk hele dagen. På avslutningsmøtet på ettermiddagen vil generalsekretær i Menneskeverd, Morten Dahle Stærk, ha hovedtalen. I tillegg får vi sang, musikk og andre programinnslag.

Ungdommene har sitt eget program. De har et eget seminar lørdag ettermiddag med temaet 'Grill en kristen', om trosforsvar og møte med ikke-troende. Det er Finn Olav Felipe Jøssang, inspirator i Bibelleseringen, som har seminar. Han vil også tale på ungdommenes eget kveldsmøte på lørdag.

– Sett av disse dagene, dette blir et flott stevne, sier 'sjefen sjøl'. – Og husk å følge med på programmet på DELKs nettsider. Der vil en oppdatert utgave alltid være å finne, legger hun til.

RE

Tilsynsmannens perspektiv:

Forankring – og forandring

Som en kirke med en lang historie og dype røtter, med et liv midt i denne verden og med et mål for vårt liv og vandring så må vi forholde oss til to krefter som iblant drar oss i hver sin retning: forankringens og forandringens krefter.

Å ha en oppmerksomhet på det som var, på kirkens tro og tradisjon, det som kristne før oss har tenkt og trodd og levd, er livsviktig for oss. Eller om du vil: et fokus på våre røtter. Den kirke som ikke kjenner sin historie og fortidens festepunkter, vil lett spore av eller bli usikker på kursen og orienteringspunktene framover. Det handler først av alt om å ha en sterk og tydelig forankring i det bibelske fundamentet. Svikter dette, svikter alt. Ja, det er sant at Bibelen iblant kan kjennes uforståelig, uoverkommelig, selvmotsigende, i hvert fall mangetydig. Og dertil må det bibelske budskapet tolkes, forstås, settes inn i vår tids sammenheng. Ingen har pekt tydeligere på dette enn vår kirkefar Martin Luther. Om aldri så vanskelig, utfordrende, kraftkrevende så er det ingen vei utenom: Startpunktet for vår tro, vår tanke og vår tilværelse fra dag til dag er Bibelen.

I tillegg har troende mennesker tenkt tanker og pekt ut retning for livet i tiden før oss. Med respekt og ydmykhet må vi forsøke å lære av hele kirkens historie. Kirkens bekjennelser gir oss et feste og ståsted. Det er store skatter å finne i kirkens litteratur og ikke minst i salmeskatten. Mye av den fyller oss med utrolig glede; hvor ville vi vært uten den? Historien og tradisjonen beriker oss. For kirken har vært i to tusen år. Uten disse årene hadde det heller ikke vært noe DELK. Profeten Jeremia sier noe om akkurat dette i Jer 6,16: *Så sier Herren: Still dere på veiene og se! Spør etter de gamle stiene, etter veien til det gode! Gå på den, så skal dere finne hvile for deres liv.*

Samtidig ønsker vi at kirken skal formidle evangeliet og budskapet om Guds rike til mennesker i dag og midt inn i deres liv. Da kommer vi ikke utenom å gjøre noen forandringer – ikke i budskapet, men i måten kirken formidler det på. Vi ønsker ikke at kirken skal oppleves som et raritetskabinett for gamle skikker eller et museum for spesielt interesserte, men noe som angår mennesker i deres hverdag. Da må noe nytt skapes iblant. Som profeten Jesaja sier i 43,19: *Se, jeg gjør noe nytt. Nå spirer det fram. Merker dere det ikke?*

Vi kan lett fristes til å tenke at det gamle som regel er best. Slik er det ikke nødvendigvis. Forkynneren har reflektert over det samme og sier i 7,10: *Si ikke: Hva kommer det av at alt var bedre i gamle dager enn nå? Du spør ikke slik om du er vis.*

Dette med forandring i kirken er et krevende terreng. Men som kirke tror vi på Den hellige ånds nærvær også i vår tid, i vår kirke og i våre hverdager. Vår bønn er at han leder oss i denne vanskelige, men helt nødvendige oppgaven. I tillegg tror vi på det enkelte menneskes unike potensial til å være et redskap i Guds hånd. Og vi tror på det Bibelen kaller nådegaver.

Vi ønsker å være relevante og moderne som kirke, også i DELK. Fryktelige ord som gir noen pustebesvær. Og samtidig helt nødvendige om de forstås rett, med ett siktemål: å kunne nå inn til sekulariserte naboer og fjernboende fedredyrkere med evangeliet. Litt som Paulus sier i 1 Kor 9,20: *For jøder har jeg vært som en jøde, for å vinne jøder. For dem som er under loven, lever jeg som om jeg var under loven, for å vinne dem.* – Tilpasse formen for å nå nye og vekke gamle. Samtidig som vi er oss bevisst at vi står på skuldrene til generasjonene og troens kvinner og menn før oss.

RE

Diakoni-spalten

Gjør oss til tegn på ditt rike som kommer

I tiden før påske gis vi mulighet til undring og ettertanke over Guds nærvær i våre liv, i lys av Jesu lidelse og død. På menighetskontoret her på Ryenberget snakket vi om hvordan vi kunne legge til rette for et forenklet liv i fastetiden. Legge til side noe av det vi setter pris på, droppe noe vi liker godt, og forsøke å begrense noen av de aktivitetene vi opplever stjeler tiden vår fra mer meningsfulle ting. Vi har også spurt oss hvordan vi kan søke Gud og fordype oss mer i bibeltekstene som denne tiden rommer. Og på den måten bli klar over og se etter tegn på at Gud er midt iblant oss hver dag. Når vi deler små, gode ting fra hverdagen, ser vi klart at det er tegn på at Gud er hos oss, og det er styrkende for arbeidet vårt i menigheten og for troen vår.

Det diakonale perspektivet er også tydelig til stede som et element i fastetiden. Det diakonale blikket hjelper oss å flytte fokus fra oss selv til andre. I Jesaja 58,6-7 minner Gud oss nettopp på å rette blikket utover mot vår neste.

*Nei, dette er fasten jeg har valgt:
å løse urettferdige lenker,
sprengte båndene i åket,
sette undertrykte fri
og bryte hvert åk i stykker,
å dele ditt brød med sultne
og la hjelpeløse og hjemløse komme i hus.
Du skal se til den nakne og kle ham,
du skal ikke snu ryggen til dine egne.*

Diakoni handler om å sette den andre, den lidende og undertrykte, i fokus og i handling. Her er det en viktig kobling mellom kampen for rettferdighet og Gud. Når vi tar opp kampen mot urett, undertrykkelse og sult, hjemløshet og kulde som rammer mennesker, gjør vi det Gud vil.

I disse versene får vi noen konkrete diakonale utfordringer vi som menighet og enkeltmennesker kan forplikte oss til. Vi gjør det i kjærlighet og tillit til han som elsket oss først.

Eivind Skeie har skrevet "Hører du den hemmelige sangen". Jeg lar noen ord derfra være min bønn i dagene som kommer:

Jesus, vi løfter ditt navn i en lovsang,
du overvant mørke og død!

Gjør oss til tegn på ditt rike som kommer
med lindring og rettferd og brød.

Av Elisabeth Fehn Olsen

"Min båt er så liten, og havet så stort"

Av Karl-Egil Johansen

Maleri av Einar Berger (1890-1961) frå Troms, som sjølv hadde drive fiske i unge år og sett døden i auget på havet.

At kristen tru og tanke stod sterkt i kystbygdene i tidlegare tider, er velkjent. Den aukande sekulariseringa eller verdsleggjeringa som fekk innpass frå slutten av 1800-talet, særleg i byane, gjorde seg lite gjeldande her. Dei mange bedehus og misjonslag er eit uttrykk for dette.

I Fjell kommune vest for Bergen var det heile 23 bedehus på det meste, i Øygarden litt lenger nord 17. Frilyndte ungdomslag, derimot, var det få av. I dei indre bygdene i Hordaland var det heilt motsett. Her måtte ein leite lenge etter bedehusa, mens ungdomshusa stod på rekkje og rad. I realiteten var det snakk om to ulike kulturar, ei pietistisk kristendomsform med vekt på personleg omvending og tru, og ein frilyndt kultur med rot i grundtvigiansk tenking om menneske og samfunn.

I ei bok som omhandlar bygging av samfunnshus og Folkets hus, blir det sagt at bygdene vest for Bergen høyrde til indremisjonen sine sterkaste bastionar og måtte reknast til dei mest bakstreverske delar av landet. Ja, forholda kunne til tider minne om den mørkaste middelalder: «Alt er synd unntatt det å arbeide og gå på bedehuset.» Dette var ikkje noko spesielt vestnorsk fenomen. På slutten av 1800-talet og fyrste halvdel av 1900-talet var det meste av kysten frå sør til nord prega av pietis-

tisk kristendom. Det same var tilfelle på den svenske og danske vestkysten, på Færøyane og Shetland, og langs kysten av Skotland, Frankrike og Holland. For Danmark sin del har blant andre forfatternen Hans Kirk gjeve ei levande skildring av dette miljøet i romanen *Fiskerne* (1928).

Somme har forklart den sterke "kystreligiøsiteten" med den tette kontakten utover, som gjorde at vekkingsrørsler frå utlandet fyrst nådde kystområda og spreidde seg lettare enn i innlandet. Særleg på Sørlandet kan dette ha hatt noko for seg, og mest då i sjømannskulturen med mange i utanriksfart. Andre har peikt på fiskarfamiliene sin livssituasjonen, at dei måtte leve med døden tett inn på seg – mennene på havet, og kvinner og born heime i angst og venting. Ein fransk historikar har såleis hevda at det fanst ein eigen maritim mentalitet, eller "havmentalitet", prega av frykt for havet, framfor alt drukningsdøden. Denne eksistensielle frykta gjorde at folk hadde større behov for å få svar på dei evige spørsmål enn i eit bondesamfunn der livets elv flaut rolegare.

Denne tanken kan synest å ha mykje for seg. Henrik Krohn, ein doktor som arbeidde mykje blant fiskarane, tok opp dette i noko han skreiv i ei av dei større avisene i hovudstaden i 1910. Krohn budde utanfor Bergen, men hadde pasi-

entar frå eit vidt distrikt. Heilt oppe frå Nord-Norge kom dei til han med "syke og sårede". Ein gong vart han henta av ein gammal fiskar, som hadde ei kone som var svært sjuk. For å komme snøgt fram tok dei ein snarveg gjennom eit trongt sund ut mot storhavet. Brått sleppte mannen årene, korsa seg og nemnde Jesu namn. Då Krohn ville vite kvifor, fortalde mannen at her hadde han og ein kamerat gått rundt i ein brottsjø, og mens han sjølv berga livet, omkom kameraten. Derfor stansa han alltid her og sukka til Gud for hans sjel kvar gong han rodde over denne staden.

Hans T. Leganger, sokneprest i Sund, nabokommunen til Fjell sør på Sotra, er inne på det same i ein artikkel i 1923. I denne kommunen var det frå gammalt mange haugianarar, og nokre av desse var det som i 1914 danna ein DELK-kyrkjelyd. I den nemnde artikkelen skriv Leganger om korleis sundfiskarane alle sine dagar og i heile sin eksistens var prisgevnne havet. Derfor var det livsviktig for dei å ha ein god og trygg båt, ein båt dei visste dei kunne stole på i all slags vær. Det same gjaldt reisa over livets hav: «*Han må også her ha en båt som bærer, noget som er fast og sikkert at stole på, noget som er prøvet. Og til denne seilas mener han at ha fundet en båt som bærer, og den har han fundet just i arven fra fædrene, i Guds urokelige ord og i barnelærdommen.*»

Rapport fra familien utsendt i syd - om vi kunne lese litt i boka vår

Kva fiskarane sjølve tenkte om soknepresten si kopling mellom livssituasjon og åndsliv, veit vi ikkje. Ein del personlege brev og dagbøker fortel likevel at den kristne trua var sjølve fundamentet for livet deira både i helg og yrke. Eit eksempel er eit brev frå ein notbas frå Sund som deltok i sildefiske på Island i 1902. Brevet, som gjekk til ein farbror i heimbygda, startar slik: *«Herrens nåde i hjerte og hjem.»* Og det sluttar med følgjande formaning: *«Kunde vi søge først Guds rige og hans rettferdighed, så skal alt det øvrige tillegges oss. Kjærlig hilsen fra deres til forbøn trengende Arne Hansen Vorland.»*

Dette var ikkje berre fromme talemåtar ved starten og slutten av brevet. Av fire tettskrivne sidene omhandlar over tre av dei åndelege spørsmål, i tillegg kom ei knapp side om fisket og diverse helsingar. Ei dagbok etter ein fiskar som deltok i vårsildfisket i Kinn utanfor Florø, syner også kor fundamental den kristne trua var. Etter ei «bibellesing» i 1865 fekk livet hans ein heilt ny kurs. Med hans eigne ord vart han *«hungrig etter sjelens føde»*. Møtestaden var sjøbuer i fiskeværa, og bedehus og kyrkjer på heimstaden eller i Bergen når han var på reise til og frå sildefisket i Kinn. Ein søndag i mars 1872 var han fyrst til gudsteneste i Mariakirken på føremiddagen, så i Korskirken på ettermiddagen, og til sist på eit bedehusmøte om kvelden der Jacob Traasdahl, formannen i Bergen Indremisjon, talte.

I dag er situasjonen annleis. Framleis finst det enkelte bedehus og forsamlingsar som samlar bra med folk. Men det er lenge sida dei store vekkingane slo inn over kystbygdene som ei mektig havbåre. Etter andre verdskrig, og særleg frå 1960-åra og utover, har den gamle kystkulturen med si kristne, pietistiske kristendomsforståing meir eller mindre forvittra. Hos mange av dei som framleis held fast på kristen tru og tanke, rår det pessimisme. Kva framtida vil bringe på dette området, veit likevel ingen. Kanskje kan det igjen kome tider då folk langs kysten blir *«hungrige etter sjelens føde»*...

Det første vi gjorde etter at vi kom tilbake til landet, var å reise «hjem» til byen i fjellene hvor vi har bodd i 1,5 år. Der feiret vi eid sammen med vår tidligere vertsfamilie. De fikk se den nyfødte jenta, og vi fikk tatt skikkelig avskjed før vi flyttet til vår nye by ned ved kysten. Der ventet oss ingenting annet enn et halvtomt kontor og telefonnumrene til noen kontakter vi hadde fått av noen kollegaer som bodde i byen før.

Vi prøvde å installere oss så godt vi kunne på kontoret og visste at dette kom sannsynligvis til å bli vårt hjem de neste 5-6 ukene. Det gjorde det også. Dagene gikk med til husjakt og å etablere kontakter. Det er noen få utlendinger her i byen fra før og noen er i samme ærend som oss. Godt over 30 hus ble befart før vi til slutt fant et som passet. Vi fikk god hjelp av en eiendomsagent, som siden har blitt en god venn.

Etter at vi hadde funnet sted å bo, kom det nye teamet vårt og vi flyttet alle unntatt én inn i vårt nye hjem: En familie med tre barn fra Norge, ei single fra Skotland – også er det ei single til i teamet vårt fra Ecuador, men hun hadde allerede fått seg en leilighet. Etter noen uker, med god hjelp fra min venn, agenten, fant alle seg et sted å bo, og vi er nå alle vel-etablerte i den samme bydelen med gangavstand til alle. Det kjennes trygt, ettersom vi allerede har opplevd to ganske så store demonstrasjoner dette året.

Jul feiret vi hjemme hos oss med ribbe fra Norge. Vi var 18 personer rundt bordet i tillegg til tre babyer som kravlet på gulvet. En gledelig jul med barnlig lyst med andre ord.

Livet har ganske så fort stabilisert seg her nede. Eivind har begynt i barnehage og stortrivs, Olava krabber rundt hjemme og ler av alle ablegøyene til sin storebror, Signe er ferdig med mammapermen og har så vidt begynt å jobbe, og Georg har vært i full gang en stund med prosjektarbeid og ellers det som kreves for å lede et team i en helt ukjent by. I tillegg til det prøver vi å finne så mye

tid som mulig til å møte mennesker og å bygge trygge relasjoner hvor vi kan fortelle litt om det vi tror på.

En slik relasjon som har utviklet seg, er relasjonen Georg har til vår husagent. Han er ganske så engasjert i mye som skjer rundt om i byen og særlig i vårt nabolag. Han er utdannet jurist og arbeider på tinghuset i tillegg til å være husagent. Av de mange tingene han er engasjert i, er to filmklubber. Det er egentlig bare vennene hans, en hel haug av jurister og leger, som møtes for å se en fransk film og så diskutere den etterpå.

I dette intellektuelle selskap er altså fiskerknølen Georg fra en holme i vest invitert inn. Den andre filmklubben holder til på kulturhuset i bydelen vår. Den er en del større og der vises det en «internasjonal» film annenhver torsdag. Etterpå er det en panelsamtale om filmen. Jeg ble spurt om jeg hadde et tips til en film og da foreslo jeg «For guder og mennesker» - en film om et munkekloster i fjellene i Algerie under den islamske revolusjonen der. Den hadde de veldig lyst til å se.

Agenten vår er også ganske så interessert i å diskutere religion, og vi har hatt mange samtaler hvor vi sammenligner hans og min. Rett før jul spurte han meg om vi kunne lese litt i boka vår, og så kunne jeg forklare ham hovedmomentene i min tro.

Så kom romjulen med all sin sykdom, og vi har mer eller mindre vært syke siden da, men nå er vi friske og jeg har en avtale om å møte min venn agenten igjen. Vær med å be om at dette temaet blir tatt opp igjen eller at det faller seg slik at jeg kan få spore tilbake igjen til det spørsmålet han stilte meg før jul.

Ellers er planen vår å rekke hjem akkurat i tide for St.Hans-stevnet denne sommerferien, så vi håper at vi ser mange av dere der.

Innsendt av Ulf Asp

Troende, tvilende, glad – eller trist.

Hva er et normalt kristenliv?

Av Tonje Haugeto Stang

Artikkelen er et sammendrag av det seminaret hun holdt på DELKs St. Hansstevne i juni 2017.

Tonje Haugeto Stang. Foto: TFR

I Bibelen fortelles det mye om storm og om regnvær ... Jesus fortalte en historie vi kjenner fra søndagsskolen: Historien om en klok mann som bygde huset sitt på fjell, og en annen – "en uforstandig mann" – som bygde huset sitt på sand. Regnet styrtet, elvene flommet, og vindene blåste og slo mot huset. Den kloke mannens ble stående, den uforstandiges raste sammen. Hva kan dette si oss om normalt kristenliv?

For det første: Stormer er en del av livet – og dermed av det normale kristenlivet. Stormene er det vi kan kalle overraskende motgang: Sykdom som rammer, relasjoner som ryker, valg vi gjør som viser seg å skaffe oss trøbbel, mennesker rundt oss som skuffer oss ... Og mye mer.

Rammeverket rundt livet vårt – og livet til alle mennesker, uansett tro eller livsanskuelse – kaller vi ofte "vår falne verden". Der djevelen fremdeles ikke helt har fått det med seg at han ble beseiret på Golgata, og vi fødes med en arv vi ikke kommer utenom. Vi er sårede mennesker som ikke lenger klarer å relatere fullkomment til hverandre. Vi har fremdeles evnen til å gjøre kloke og gode valg for vårt eget og andres liv – men ingen av oss gjør gode valg hele tiden. Vi har tilegnet oss en evne til å gjør ukloke og dårlige valg. Blant annet fordi vi bærer med oss en arv fra Adam som lærte oss å skyld

på omgivelsene – "kvinnen *du* gav meg, *bød meg* å spise", sa han – fremfor å ta ansvar.

Bibelen er en veldig realistisk bok. Den snakker sant om livet. Og den er en bok for livet ...

Der finnes det ikke løfter om at vi skal slippe vanskelighetene. Tross det fristes vi ofte til å stikke hodet i sanden og – så lenge det er mulig – ta høyde for at ingen ting vanskelig skal få ramme akkurat meg. Dersom vi har kommet oss noenlunde helskinna gjennom ett av livets uvær, satser vi frimodig på at fra nå av *må* det bare gå bra ...

Da er det godt det finnes et løfte om at Gud vil være med i stormen ... I det normale kristenliv.

Det vi trenger, er å være bevisste hver dag – uansett hvor jeg er, hvem jeg er sammen med eller hvordan dagen oppleves – på at akkurat her og nå lever jeg sammen med Jesus.

"Hele tiden" er viktig stikkord. Mange kristne sektoriserer livet: Vi sier at Gud er en del av livet vårt hele tiden, men vi begrenser ofte bevisstheten om det – og går til kirken for å møte ham og kobler ham opp som en slags telefonsamtale i gitte situasjoner og steder.

Mitt andre poeng er dette: Stormene er her, men hvordan livet blir i stormen, avhenger av hva du og jeg bygger livet

vårt på.

I lignelsen i Lukas 6 forklarer Jesus for oss at å bygge på solid grunn er å "*komme til ham og høre hans ord og gjøre det de sier ...*".

"The Message", en amerikansk, parafrasert, men likevel veldig solid bibeloversettelse, sier det på denne måten: "If you work the words into your life, you are like a smart carpenter ..." Med andre ord: "Hvis du arbeider Guds Ord inn i livet ditt, er du som en klok byggmester ..." Motsetningen lyder slik på norsk: "Hvis du bare leser ordet eller snakker om det på bibelgruppa, men ikke anvender det i hverdagen og lar det få konsekvenser for livet ditt, da bygger du på feil grunnlag ..."

Rent praktisk tror jeg dette kan oppsummeres i tre korte punkter:

1. Å "*komme til meg*" handler om å involvere Gud i hele livet. Han er opptatt av alt som fyller vårt liv: Vårt eget indre (lengsler, behov, ønsker, gleder, sorger), relasjoner rundt oss i og utenfor nær familie, jobb, fritid, menighet, samfunnsengasjement ... Vi gjør klokt i å involvere ham i hele livet ved å sjekke inn hos Gud – hver dag.
2. Å "*høre*" handler om å lytte til hans råd. De får vi gjennom å kjenne Bibelen, ha fellesskap med gode samtalepartnere og lytte til hans stemme i eget hjerte – den som taler i pakt med og aldri på tvers

av Bibelens verdier. Det betyr at dersom vi vil bygge på noe solid, må vi bruke tid med ham – alene og i fellesskap med modne troende.

3. Å "gjøre det Ordet sier" handler om å foreta egne valg basert på hva Jesus ville gjort. Dette gjelder ikke ytre ting, men om at vi søker Jesus for å finne ut hva Jesus stod for og mente – slik at vi i vår praktiske hverdag bygger vår tilværelse i familien, på arbeidssstedet, i nabolaget og i menigheten på noe som holder i stormene – og som kan tåle både tvil og velstand.

Går vi til Jesus og Bibelen, ser det til at det normale kristenliv handler om generøsitet, trofasthet, overgivelse, rom for glede og tvil, fokus på andre enn oss selv og ønske om at andre skal få oppleve en god Gud, slik vi selv har erfart ham. Ellers er det som alle andre liv; det utfordres av stormer og press. Jeg tror det i vår tid mer enn noe annet er et liv der Jesus utfordrer oss til å leve motstrøm.

Ta gjerne kontakt for seminarer eller kurs i menigheten din. Sjekk www.vilvekst.no for mer informasjon.

Tonje Haugeto Stang er sosialpedagogisk rådgiver i videregående skole, forfatter, foredragsholder og mentor for unge ledere.

Påskerefleksjon

Det helt ubegripelige!

Av Tove Rustan Skaar

Jesu venner visste det like godt som vi: Døde mennesker er døde og forblir døde. Jesus forberedte dem på at han skulle stå opp fra graven, men det prelet av. Derfor var det bare én ting som kunne overbevise dem: personlige, virkelige møter. Og Jesus ga dem akkurat det: Se, ta på meg, spis med meg! Jeg er ikke noe spøkelse! (Se gjerne Luk 24,36 – 43; Joh 20,24–31)

Vi har hørt det så mange ganger, vi kjenner historien godt. Det er antagelig vanskelig for oss å dele disiplenes fortvilelse etter det katastrofale nederlaget på skammens tre - og forvirringen da ryktene begynte å svirre: Han lever! Slikt skjer bare ikke. Men så ble bevisene på at han levde overbevisende. Det må ha ført til en sjokkerende glede, antagelig kombinert med ærefrykt. Jesu venner fikk del i det virkelig overnaturlige og uforutsigbare, det guddommelige.

I 2000 år har den kristne kirke bygget hele sin eksistens på at Jesus virkelig er stått opp – som kropp – fra døden. Paulus sier det så sterkt: «Men hvis Kristus ikke er stått opp, da er deres tro uten mening, og dere er fremdeles i deres synder. Da er også de fortaapt som er sovnet inn i Kristus. .. Vi er de ynkeligste av alle mennesker». 1 Kor 15,17-19.

Selv om det har vært mange og fantasifulle forsøk på å bortforklare og omskrive denne sannheten opp gjennom historien, bekjenner vi fortsatt med frimodighet: «oppsto fra de døde tredje dag».

Påske-evangeliet bærer mange gode budskap i seg. Ett av dem kan vi kalle *den nye begynnelse*.

Da Gud reiste Jesus opp fra graven, startet Gud noe helt nytt, noe som sprenger våre erfaringer og hva vi kan tenke oss. Jesus var den første, og foreløpig den eneste. Men bare foreløpig. Slik førstegrøden var et varsel og en forsmak på den egentlige kornhøsten, slik er Jesu oppstandelse et varsel og en forsmak på alle dødes oppstandelse. Påskemorgen peker framover mot en kosmisk omveltning, en total nyskaping. Det er ikke småtterier! Vi spør oss: Hvordan blir det? Hvordan blir vi? Apostelen svarer: Vi blir uforgjengelige, udødelige, vår kropp blir himmelsk, slik Jesus fikk en himmelsk kropp. Det må bety at den

skal være tilpasset livet på den nye, himmelske jorden.

Alt dette og mer til kan vi se fram mot med forventning. Av én grunn: Jesus har gjort det mulig. Han døde for våre synder. Gud viste at han anerkjente offeret da han reiste Jesus, sitt eget offerlam, opp fra døden. Gud Fader opphøyet Jesus fordi han ofret seg, Fil 2,8-9. Det var den korsfestede som sto opp. Vi kan synge «Veien er banet inn til Guds stad» - med god grunn. Les gjerne hele 1 Kor 15 der Paulus begrunner og forklarer hvilke enorme konsekvenser Jesu oppstandelse har. Og hva det fører til om vi fornektet den.

Disiplene greide ikke å forutse at Jesus skulle stå opp, selv om de var forberedt. Det var for ubegripelig. Vi kan heller ikke helt forutse fullendelsen, selv om vi har blitt forberedt. Men vi har hørt og blitt overbevist om at Gud har begynt med Jesus. Og Gud, den allmektige, er selvfølgelig ikke begrenset av hva vi kan forutse eller forstå. Han er den Han er og gjør det Han vil. Det som skjedde med Jesus, varsler at Han vil og kan mer enn vi begriper. Her har vi ankerfeste for vår tro og vårt håp.

Så spør vi kanskje: Betyr det ikke noe for livet her og nå at Jesus sto opp? Jo. Det nye testamentet forteller oss mye om det. Jesus lever et usynlig liv nå i oss som tror. Han er med oss når vi er samlet i hans navn. Han er med på en spesiell måte når disipler går ut og gjør disipler. Den samme kraften som vakte Jesus opp fra døden, bor i oss. Han er vår gode bror som forstår oss. Han er vår forsoner som taler vår sak hos vår himmelske Far. De himmelske kreftene er i sving. Vi kan erfare dem, og vi kan holde fast i tro også når vi ikke erfarer så mye. For det er avgjørende viktig å holde fast på dette evangeliet, sier Paulus (1 Kor 15,2). Ellers blir det forgjeves at vi kom til tro.

Så får vi løfte blikket denne påsken! Jesu oppstandelse varsler en fullkommen, ny dag for nyskapte mennesker på en nyskapt jord.

Tove Rustan Skaar er pensjonert førstelektor ved Bibelskolen / NLA Høgskolen Staffeldtsgate, Oslo; forfatter av flere bøker.

På DELKS rådsmøter (samling for alle menighetsledere) inngår ofte en bolk med "teologisk undervisning". Tema for undervisningen på møtet i oktober var

Den skjulte Gud

Av Ulf Asp

I Salme 44 hører vi nærmest et skrik: Reis deg! Hvorfor sover du, Herre? Våkn opp, forkast oss ikke for alltid! Hvorfor skjuler du ditt ansikt, hvorfor glemmer du vår nød og vår trengsel? Her er opplevelse av et smertefullt fravær av Gud – midt i lidelsen.

Luther minner oss om noe grunnleggende når det gjelder Bibelen: Der teksten fører oss, dit må vi gå. Det handler ofte om å la seg føre dit en ikke tenkte. Og Gud befinner seg hinsides det vi har forutsetninger for å ha kunnskaper om. Han er den uerkjennbare. Han er ikke til å forstå. Men Gud har gitt seg til kjenne. Trått inn. Kommet ned. Han gjør seg tilgjengelig for vår erkjennelse.

Men snart merkes at det ikke handler om et teoretisk pensum som skal læres. – *for et menneske kan ikke se meg og leve.* (2 Mos 33) Da Gud åpenbarte seg for Moses, ville Moses gå nærmere – for å undersøke? Da lød Guds røst: *Kom ikke nærmere, stedet du står på er hellig* (2 Mos 2)

Derfor er det ikke vår tankemessige eller kristen-praktiske kreativitet som gjelder. «La oss i menigheten finne på noe som tar tak her!» Det gis oss – ovenfra.

Alle beskrivelser av Gud – *liv, evig, salig, mektig, god, kjærlig, hellig* – går ut over det vi forbinder med ordene. Vi ser bare som i et speil (1 Kor 13,12). Forstår stykkevis. Helheten har ingen. Det er sterke strømminger i kristenheten som ikke vil forholde seg til Gud i hans skjulthet. Da tror man heller på det som gjøres fra vår side, og på metoder for å få opp engasjementet, mer og sterkere bønn og lovsang. Gjennom det skal Gud virke. Og troen blir lett en tro på noe en selv gjør eller frembringer.

Guds fravær eller skjulthet er en smertefull erfaring. «Herre hadde du vært her, da ...» Jesu erfaring *"Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"* blir også hans disiplers erfaring. Når det ikke lenger synes mulig å tro. Når det

oppstår en plagsom følelsestørke. Johannes av Korset kaller denne erfaringen for *'sjelens mørke natt'*. *Det som før ga glede, gir nå en følelse av tomhet. Det blir vanskelig å be. Den vonde følelsen av å være i ferd med å miste Gud, av å bli forlatt. Denne erfaringen er Guds verk! Da arbeider Gud med oss på en særlig omsorgsfull og kjærlig måte.*

Et mønster kjennes igjen: Først ved å tømme, dernest å fylle. Først ved å ta, dernest ved å gi. Å miste Gud for så å finne ham igjen på en ny måte.

Det fortelles om en troskrise hos en kvinne. Hun hadde samtaler med en veileder som ikke førte til noe særlig.

**– Jo nærmere vi lever
Gud i hans åpen-
baring og hans
skjulthet, jo mindre
gjelder disse lovene.
Gud kan føles
mest fjern når han
er mest nær.**

Hun levde et disiplinert trofast kristenliv, ba, leste og gikk til gudstjeneste. Men alt var mer og mer plagsomme tvangsmessige gjentakelser og en høy-røstet tomhet. En dag gikk hun og satte seg i et kapell. Der satt hun en stund og merket etter hvert at hun langsomt ble fylt av en dyp indre ro. Hun følte en så sterk stille glede at hun til slutt reiste seg og begynte å danse omkring der inne. Senere fortalte hun sin veileder om dette, og han spurte hva det var hun tenkte utløste denne gleden. «Jeg innså plutselig at Gud ikke finnes!» De fortsatte samtalen gjennom måneder. Etter denne 'for-løsningen' fulgte en prosess som hjalp kvinnen til å se hvor tynget og bundet hun hadde vært av sitt gudsbilde. Og at det var ikke Gud som

hadde drenert hennes livsfølelse, men hennes egne forestillinger om han. Det var bildet som gikk i stykker, ikke Gud.

Straffer Gud? Vi kjenner jo ham som har sagt: *Straffen hører meg til, jeg skal gjengjelde. ...Det er forferdelig å falle i hendene på den levende Gud!* (Hebr 10,30–31) Her kjenner troens folk Gud som en som gjengjelder og straffer. Hele Luthers trosoppfatning har som bakgrunn hans intense kamp for å få visshet om å ha en nådig Gud. Bak kampen for det rene evangelium – står fortapelsens forferdelige alvor. Utenfor Kristus og hans velgjerninger er Gud vredens Gud. Og 'vredens Gud' blir nettopp for den troende: den skjulte Gud. Gud i sin fremmedhet. Men i Kristus og hans verk er Gud nådens Gud, den åpenbarte Gud som frelser og tilgir.

Læren om at Gud er en 'fortærende ild' er, i følge Luther, *den hardeste lære i Guds ord*. Det naturlige menneske tenker ut fra den innbilning at *Gud og vår natur er gode venner med hverandre*. Guds nåde er noe selvfølgelig. Vi vil bli frelst uten å måtte miste vårt liv.

Bare evangeliet gir «asyl» (tilflukt) mot vreden fordi det er budskapet om Kristi stedfortredende død under Guds vrede. Gud har åpenbart seg fremfor alt gjennom Jesus. Slik er Gud! Denne åpenbaring av Gud er samtidig den 'skjulte Gud' som trer fram: Gud i den totale svakhet og lidelse. Guds makt gemmer seg i svakhet. Guds handling er skjult i lidelse. Så lenge vi lever på avstand fra troens sentrum, («vil også dere gå bort?») er lidelsen bare ond, Gud er nær så lenge han føles nær. Når jeg er svak, er jeg svak. Når jeg er sterk, er jeg sterk. Mitt velbefinnende er viktigst.

Jo nærmere vi lever Gud i hans åpenbaring og hans skjulthet, jo mindre gjelder disse lovene. Gud kan føles mest fjern når han er mest nær. Det verste kan vendes til det beste. Døden en vinning. Forfølgelse – en glede?! *Når jeg er svak, er jeg sterk.*

Vi tror, håper og elsker – ofte i lidelse – uten å se!

Fra bibeloversetterens verksted

Nyord i Bibel 2011 med assosiasjon

Av Gunnar Johnstad

Et forhold bibeloversettere alltid må ta i betraktning, er hvilken assosiasjon et ord eller uttrykk kan antas å gi leserne. De må vurdere om en slik mulig assosiasjon er heldig eller uheldig for forståelsen av teksten som oversettes.

I denne artikkelen, som fortsetter serien i de siste numrene av Underveis med presentasjon av ord i Bibel 2011 som tidligere ikke har stått i noen norsk bibeloversettelse, skal det gis to eksempler på nye ord og uttrykk som kan gi norskspråklige assosiasjoner.

Raust og rikelig - ikke no knussel (1 Kor 15,58)

Paulus avslutter det lange kapitlet om oppstandelsen i 1 Kor 15 med en oppfordring til de kristne om å ta helhjertet del i arbeidet for Herren Jesus. I Bibelselskaps tidligere oversettelse (NO 78/85) er oppfordringen gjengitt slik: «gjør stadig fremgang i Herrens gjerning», Norsk Bibel har: «vær ... alltid rike i Herrens gjerning». I Bibel 2011 har oppfordringen fått en gjengivelse som både inneholder et nytt enkeltord («raust») og et nytt uttrykk («raust og rikelig»): «Arbeid raust og rikelig for Herren!».

Uttrykket «raust og rikelig» kan gi assosiasjoner til en kjent frase i det norske språk: «ikke no knussel». Det er tittelen på en julefortelling fra begynnelsen av forrige århundre av forfatteren Barbara Ring (1870-1955). I novellen forteller Ring om den rike og barnløse landhøvelersken Marte Svennerud som «holdt bygdens tøiler i sin haand». I novellen dør lærer Hansen og etterlater en fattig enke med sju barn. Da enken lille julaften skliir i kjellertrappen og omkommer, må

søskenflokket på sju fordeles på bygda. Mens saken diskuteres, sitter ungeflokket på kjøkkenet og spiller kort om hvem av dem som skal vinne og få komme til Svennerud. Eldstemann vinner, og minstemann gråter. Da kommer Marte Svennerud inn i stuen for å ta et av barna til seg. Men da hun skjønner at alle ønsket seg til Svennerud gård, og at seks av dem har spilt bort sjansen, går hun til presten og sier bestemt: «Je ter alle sju. Ikke no knussel!»

Marte Svennerud er i Barbara Rings novelle fremstilt som rausheten selv. Om noen får denne assosiasjonen når de leser 1 Kor 15,59 i Bibel 2011, så er det en saksvarende assosiasjon: Paulus oppfordrer oss som kristne til å være rausheten selv, ikke gjerrige, i tjenesten for Herren!

Lyden av skjør stillhet – Sound of Silence (1 Kong 19,12)

I 1 Kong kap. 19 møter vi profeten Elia på fjellet Horeb (Sinai). Han har etter den dramatiske konfrontasjonen med Baal-profetene på Karmel vært på flukt fra dronning Jesabel som står ham etter livet. Etter å ha vandret i førti dager og førti netter har han søkt tilflukt i en hule på «Guds fjell», Horeb. Der ber Gud ham stille seg opp for Herrens ansikt i en fjellkløft, slik Moses hadde gjort det da han opplevde svar på sin bønn om å få se Guds herlighet (2 Mos 33,18-23). Og Gud lover å vise seg for Elia. Da kommer det en rekke naturfenomener: storm, jordskjelv, ild. Men Gud er ikke å finne i noe av dette, han drar forbi. Men etter at ilden har fart forbi, hører profeten en lyd. Denne lyden gir bibeloversetterne mye hodebry. NO 78/85 oversetter: «Etter ilden kom lyden av en svak susing»; nynorsk: Etter elden kom lyden av ei linn susing»; jf. det siste verset i salmen Du

Far og Herre, du som rår (416 i Norsk Salmebok): «Lat tvilen vike for vår tru; i jordskjelv, storm og eld, kom du, kom, linne susings røyst!»

Norsk Bibel har: «Etter ilden kom lyden av en stille susing», Bibelen Guds Ord har: «Etter ilden kom en svak, hviskende røst». I Ny verden-oversettelsen er teksten gjengitt slik: «Og etter ilden lød det en rolig, sakte stemme».

I den hebraiske grunnteksten er det «etter ilden» tre ord, to substantiv og ett adjektiv, ikke noe verb: røst/lyd – stillhet – svak/bløt/tynn, bokstavelig oversatt: «lyden av en tynn stillhet». Det lyder paradoksalt, kan en høre stillheten? Og hva betyr det at stillheten er «tynn»? Kanskje har vi her et eksempel på at når Gud åpenbarer seg, da er vi ved en grense for hva språket kan uttrykke.

Bibel 2011 gjengir teksten slik på bokmål: «Etter elden – lyden av skjør stillhet» – og her er «skjør» et nyord, nynorsk har: «Etter elden – lyden av ei skir stille». Begge versjoner klarer i noen grad noe som sjelden lykkes i en bibeloversettelse: å ta vare på bokstavrim (alliterasjon) i grunnteksten: I den hebraiske teksten danner to d-er bokstavrimet (demama – daqqa), i 2011-oversettelsen er i begge de norske målformene bokstavrimet to s-lyder (skjør stillhet, skir stille).

Den nye ordlyden i 1 Kong 19,12 vekker hos mange sikkert en assosiasjon til den amerikanske folk-duoen Simon & Garfunkels megahit «Sound of Silence» fra 1964. Men det var altså ikke de som fant opp dette paradoksale uttrykket. Men de revitaliserte en over 2500 år gammel bibeltekst som minner oss om at den totale, hele og fulle stillhet ikke finnes, også stillheten har en lyd. Men det er en annen sound enn talens lyd, det er en «skjør» stillhet.

Bønn & liv

Av Jens Bjørnsgård

«Når du ber, skal du gå inn i rommet ditt og lukke døren og be til din Far som er i det skjulte. Og din Far, som ser i det skjulte, skal lønne deg». (Matt 6,6)

Hvordan står det til med bønnelivet ditt?

Mange av dere som leser disse ord, har lært at bønn er å snakke enkelt og fortrolig med Gud i sitt hjerte.

Å be er ikke noe mer innviklet enn å lukke Jesus Kristus inn i vår nød.

Å be er å gi Jesus adgang til å bruke sin kraft på vår nød.

Bønn er ikke først og fremst et middel til å oppnå det vi ønsker eller å virkeliggjøre våre planer, men bønnen er et middel til å realisere Guds vilje og plan med oss.

Bønnen er det sterkeste middel vi mennesker har for å skape møteplasser mellom himmel og jord, mellom Herren vår Gud og deg og meg!

Denne høsten har jeg brukt mye tid på knytte bønnen og livet tettere sammen. Når du og jeg får knyttet bønnen sammen med Guds ord og løfter, oppstår det en veldig kraft i ditt og mitt liv. Hør for eksempel på dette ordet fra Matt 6,7-8:

«Når dere ber, skal dere ikke ramse opp ord slik hedningene gjør; de tror de blir bønnhørt ved å bruke mange ord. Vær ikke lik dem!

For dere har en Far som vet hva dere trenger, før dere ber ham om det.»

Et menneske som tror på Jesus Kristus og som ber i hans navn til sin Far i himmelen, skal hvile i Herrens løfte om at **jeg har en Far i himmelen som vet hva jeg trenger, før jeg ber ham om det.**

Tror du dette, vil det forandre hele ditt liv!

Enkelt vil jeg si deg dette: Ordet og bønnen og lydigheten, det bør være tre søyler som ditt liv står støtt på. Det er nåden som frelser deg, ikke dine fromme gjerninger eller dine mange bønner. Det må vi huske i all vår ferd! Det er nåden alene, troen alene og Jesus alene!

Rettferdiggjørelsen er i Kristus alene, men når det gjelder helliggjørelsen, er bønnen et fantastisk verktøy til å forandre både deg og din neste.

Begynn å be for din uvenn, og du slutter snart å snakke dårlig om ham eller henne.

Begynn å be om at Gud må lede deg i hverdagen, og du begynner snart å kjenne på forventning.

Begynn å be for din nabo, og du vil snart oppdage at ditt naboskap forandrer seg.

Bønn er en relasjon, et levende forhold mellom deg og din himmelske Far. Bønn dreier seg om å utvikle denne relasjonen.

Når du og jeg tror at Gud ved Jesus Kristus er rundt oss på alle kanter med sin mangeartede og helt tilstrekkelige nåde, blir bønnen din sjels åndedrett.

Det er spennende å vandre sammen med Gud og med hverandre på bønnens vei. For Herren er rik nok for alle som kaller på ham. (Rom 10,12)

Gå i fred og tjen Herren med glede!

Min Bibelhelt IV

Elia

Vi er kommet til fjerde del i spalten «Min Bibelhelt», og denne gangen utfordres leserene til å bli bedre kjent med Elia.

Jeg prøver å finne ut noe om karaktertrekkene til ulike personer i Bibelen for å se hva jeg kan lære av dem. De er ikke bare romanfigurer, men forbilder fra en levende Bibel. De er ikke feilfrie, og noen ganger er de forbilder på forunderlige måter. Det er altfor mye å si om Elia til at vi får plass til mye her, så dersom det er lenge siden du har lest om ham, kan du slå opp i Bibelen på 1. Kongebok kapittel 17 og lese frem til begynnelsen av 2. Kongebok.

(Har du gjort det? Sånn, nå kan du lese videre.)

Navnet Elia betyr «Herren er min Gud», og Elia viser med hele seg at han har fått rett navn. Han var en ekte gudsmann. Så hva er det som gjør Elia til et forbilde for meg? Hva kan jeg lære av ham?

For det første hadde han en tro av granitt. Han var fullt ut overbevist om at Herren er Gud og det finnes ingen gud utenom ham. Jeg kan også kjenne på denne sterke overbevisningen. Herren er min Gud også, men det er ikke alltid at jeg handler deretter. Det gjør i motsetning Elia. Første gang vi møter ham, går han direkte til kong Ahab med en dyster proklamasjon. «*Så sant HERREN, Israels Gud, lever, han som jeg tjener: De første årene skal det verken komme dugg eller regn uten på mitt ord.*»

Du skal være ganske overbevist både om at Herren lever, men også om at han hører på dine bønner, for å kunne si noe sånt. Men Elia fikk rett. Han er tilsynelatende fryktløs. Det er farlig å gå til kongen med upopulært budskap. Så etter dette drar Elia ut i

ørkenen. Bort fra myndighetene. Her skjer det noe spesielt. Herren sender ravner til Elia, bærende på mat. Gud er en Gud som forsørger og gir oss det vi trenger. Elias fryktløshet sender ham til Karmel hvor han overvinner Baal-profetene i den fantastiske fortellingen om Baal, den sovende guden, og Herren Gud som aldri sover (1 Kong 18,16–40). Elia seirer over Baal-profetene og viser hele folket at Herren er Gud. Men det skjer ikke som Elia forventer. Jesebel, kongens hustru, vender ikke om, og Elia må flykte for sitt liv.

Han går fra fryktløshet til frykt. Igjen viser Herren at han vil sørge for Elia. Da Elia legger seg ned for å dø, gir Gud ham på nytt mat og nye krefter. Og han går inn i en førti dager lang faste i ørkenen. Det har nettopp vært fastetid også for oss. Faste er mye, men det er også å gi avkall på våre kroppslige behov for å la Gud sørge for våre åndelige behov. *Mennesket lever ikke av brød alene, men av hvert ord som kommer fra Guds munn.* Elia får oppleve, på

slutten av fastetiden, å se Gud. Ikke som en mektig storm som knuser all motstand, ikke som et opprivende jordskjelv, ikke som en fortærende ild, men Elia ser Herren i lyden av skjør stillhet (Bibel 2011). Norsk Bibel bruker uttrykket «lyden av stille susing». Elia opplever Herrens ånd på nært hold. Og han lærer. Han lærer at Gud holder sine egne løfter, ikke våre forventninger til hva som skal skje. I den troen fortsetter Elia sin profetgjerning.

Så hva kan jeg lære av Elia? Jeg kan lære noe om fryktløshet i møte med makter og myndigheter, det koster, men Gud er med oss. Jeg kan lære noe om betydningen av å dele sin frykt og innerste tanker med Herren. Herren svarer. Jeg lærer at Gud er en Gud som sørger for oss. Jeg lærer at Gud holder fast ved sitt ord selv om det ikke alltid peker samme retningen som jeg skulle ønske. Herren er Gud, og jeg, som Elia, er bare et menneske.

Tekst og illustrasjon: Erling Rantrud

Menighetsplanting i DELK – er det

I nord har vi også hatt flere konfirmasjoner i DELK-regi. Bildet er fra den første konfirmasjonen i Alta, hvor det også var utdeling av bibler og bibelbok til de yngste medlemmene i DELK.

– Hvorfor skal vi plante flere menigheter i DELK? Har vi ikke nok arbeid med å holde i gang de menighetene vi allerede har?

Spørsmålet skal det ikke tas lett på. Likevel er svaret: Vi må videre med evangeliet, også i vårt land. Det står ikke om noe mindre enn om menneskers frelse eller fortapelse. Skal mennesker komme til tro og bli bevart, trenger vi alle et menighetsfelleskap hvor Guds ord forkynnes rent og sakramentene forvaltes rett. Da er det også nødvendig med nye menigheter, også i DELK-regi, på nye steder.

De siste årene har det blitt plantet flere nye menigheter i DELK, som i Østfold og Kristiansand. Og flere menighetsplanter spirer, som i Molde, Hardanger, Jæren og Nordreisa/Alta. For å støtte, veilede og inspirere til menighetsplanting, tenke prinsipielt og praktisk rundt dette med rutiner, prosedyrer og strategier, og komme med råd og innspill til ulike

Nordreisa – fra et besøk i februar 2018

Bildet er tatt utenfor LHL-huset på Storslett i Nordreisa hvor Boe Johannes Hermansen hadde den første gudstjenesten i februar 2017. Jon-Vidar Persen er nummer tre fra venstre. Foto: Lars Johan Larsen

Vi vil i hvert nummer framover presentere de nye stedene hvor det er arbeides med tanke på å etablere DELK-menighet. Først ute er DELK i nord.

I Nord-Troms, nærmere bestemt i Storslett i Nordreisa kommune, har det vært forrettet DELK-gudstjenester siden februar 2017. I Alta i Finnmark siden høsten 2016. Det er snart et tyvetalls DELK-medlemmer i nord med

smått og stort.

– Og vi vet at flere er i ferd med å melde seg inn, sier Jon-Vidar Persen. Han er leder for interimsstyret på fire menn og en kvinne som er lokalt ansvarlige for DELKs gudstjenester og samlinger.

Persen forteller at det er 20 til 30 som kommer på gudstjenestene og bibeltimene. Til nå har de hatt bibelhelg, som de kaller det, en gang i måneden. Men de ønsker å ha hyppigere samlinger.

– Vi vil gjerne starte opp med husfelleskap og samlinger i hjemmene. Da har vi både sosialt fellesskap, spiser sammen, deler Guds ord og snakker om hvordan vi har det både i troen og i livet ellers. Så avslutter vi med bønn hvor den enkelte både kan nevne bønneemner og be selv. Sânt blir det åndelig liv og fellesskap av, sier Persen.

– Hva er grunnen til at folk i området ønsker å etablere en DELK-menighet i Nord-Troms?

– For mange er det den teologiske utvikling i Den norske kirke som bekymrer, svarer Jon-Vidar, og tilføyer:

– Flere kommer også fra en kristen sammenheng hvor de savner mer åndelig liv og varmere fellesskap. Det håper vi både å finne og å skape i det nye fellesskapet i DELK. Da ønsker de 'full pakke' og ikke bare et gudstjenestetilbud.

– Men det er ikke gjort over natta. Så vi må smøre oss med tålmodighet og være forberedt på litt motgang. Men vi er både optimistiske og forhåpningsfulle, avslutter Jon-Vidar Persen.

Rolf Ekenes, tekst

nødvendig?

organ i DELK, er det opprettet et menighetsplantingsutvalg, forkortet MP.

MP består nå av Eirik Thorvaldsen (leder), Unni Fadum Moen, Olaf Engestøl, Bertil Andersson, Signe-Lisa Fevang og Boe Johannes Hermansen, foruten tilsynsmannen.

Det som er en av de største utfordringene, er å få menighetene og medlemmene til å definere dette som sin oppgave og få det som en naturlig tanke.

– Det gjelder både hvordan dette forkynnes, og ikke minst hvordan man motiverer mennesker i dette arbeidet, sier medlemmene i MP.

Det er for DELK – som for mange – at man er fornøyd når menighetsarbeidet går sin gang med de planlagte aktivitetene. Mange tenker at det er utfordrende nok. Det kan være vanskelig å få folk til de oppgavene vi har.

– Men dette må ikke hindre oss i å tale og legge til rette for utadrettet arbeid og nye menighetsplanter, sier utvalget, som

også påpeker at vi må satse økonomisk.

MP reiser også spørsmålet om hva slags menigheter vi ønsker å plante.

– Hvor like skal menighetene i DELK være? Det må være rom for en noe ulik profil og praksis, om vi er tydelige på vår basis: Guds ord og den lutherske bekjennelse, fremholder utvalget.

MP er opptatt av at vi må ha klare målsettinger og vite hva vi vil. Dessuten må vi be for arbeidet. Vi trenger også å utfordre og utruste personer til denne tjenesten.

– Mennesker som ønsker å gjøre noe for å plante en menighet, er avgjørende for å få dette til. De som ønsker å gå inn i en slik oppgave, trenger mye støtte og oppmuntring, både åndelig og praktisk. Samtidig må de gis frihet. Menighetsplanting krever både tålmodighet og tid, sier menighetsplantingsutvalget.

Lederen av MP, Eirik Thorvaldsen, tilføyer at vår største utfordring når det gjelder utadrettet arbeid, er å ha nød for

vår neste, samt å få kultur for og erfaring med å dele troen med andre. – Vi har det ofte veldig bra som vi har det. Det er et trygt miljø, og vi har kjente roller og oppgaver. Men vi som tror på Jesus, har fått et kall av ham om å gå ut å gjøre mennesker til hans disipler, sier Eirik, og tilføyer: – Jeg tror vi trenger mer forkynnelse som legger dette ansvaret på oss, samtidig som Jesus gjøres stor for oss, slik at det er hans kjærlighet til oss som er drivkraften. Vi elsker fordi han elsket oss først, vi deler det vi har fått.

DELKs hovedkontor kan kontaktes dersom noen kan tenke seg å begynne med egne DELK-gudstjenester eller samlinger, med sikte på å starte menighet. Tilsynsmannen og hovedkontoret sammen med menighetsplantingsutvalget vil bistå med råd, oppmuntring og veiledning i hele prosessen. Retningslinjer for etablering av nye menigheter ligger på nettsiden delk.no.

Boe Johannes Hermansen, tekst

Et annerledes liv

Av Kristin Askjer Lien. Foto: NLM

Å velge rett er ikke alltid så lett, men jeg har jo faktisk en vilje.

Legg derfor av all ondskap, all svik og hyklerier, misunnelse og baktalelse. (1 Pet 2,1)

I dag lo jeg av en mann i singlet på t-banen. I går gadd jeg ikke hjelpe til. I morgen kommer jeg kanskje til å misunne ei venninnes kunnskap. Det er ikke greit i det hele tatt. Men det er så lett. Det er så lett å henge seg opp i småting, å se feilene ved andre. Det er så enkelt å være det dårlige eksempelet.

I mange miljøer er det en ukultur fylt av baksnakking. Det er ikke sikkert en er klar over det selv en gang. Det er sånn blant meg og mine venner og. Jeg skulle jo bare fortelle en morsom historie om noen dumt ei venninne hadde gjort, eller overdrive hvor feil han kameraten tok, da han skulle finne frem i Oslo for første gang. Det er jo festlig, kan jeg tenke. Det er uthenging og mobbing, kan de tenke.

En annen historie

Men så forteller dette kapittelet meg at jeg skal være noe annet. Det forteller meg at jeg skal lengte etter noe mer. Sette en høyere standard i livet mitt og i den kulturen jeg er en del av. Jeg skal være til behag for Gud. Og det vil si at jeg må droppe å le av andre. At jeg ikke skal misunne hva andre har eller hvordan de ser ut. Jeg skal ikke svikte venner. Og jeg kan ikke si én ting, men så gjøre noe annet.

Som kristen er jeg virkelig heldig. Jeg får komme til Gud og igjen være med Han. Det er noe som burde speile seg i livet mitt.

Valgene jeg tar

I Peters første brev står det:

Som frie skal dere ikke være slike som bruker friheten som påskudd til å gjøre ondt, men som Guds tjenere. Vis alle ære, elsk brødrene, frykt Gud og ær kongen! (1 Pet 2,16)

Det er ord jeg vil minne meg selv på. Jeg er fri til å velge å være kjip eller slem mot alle rundt meg, men det er dårlige valg. Selvsagt kommer jeg ikke alltid til å klare å være god, men det handler om hva jeg går inn for.

Gud har gitt meg en fri vilje. Det kan tas som en selvfølge, men når jeg tenker etter, er det virkelig ikke det. Derfor har jeg et ansvar, også.

Hyrden

Jeg må vende meg til Gud. Ofte må jeg gjøre det på nytt, men Han er der alltid – med åpne armer. Han er min sjels hyrde og tilsynsmann.

Ved hans sår er dere blitt legt. Dere var jo villfarne får, men er nå omvendt til deres sjelers hyrde og tilsynsmann. (1 Pet 2,24b–25)

Møtelisten - Gudstjenester og søndagsmøter 2. kvartal 2018

Dato	Søndag	Prekatekst	Ryenberget	Nore	Bjerkely	Granly	Horten	Moe *	Tel
29.03.2018	Skjærtorsdag	Luk 22,14–23	KHE n 17.00		BA n	AJ 18.00 sn	ER n	ER n 17.00 3	JeBj
30.03.2018	Langfredag	Joh 18,1–19,42	11.00		11.00	11.00	8.30		1
01.04.2018	Påskedag	Matt 28,1–10	UA 1		AJ 1	RE 1	ER n 1		E
02.04.2018	2. påskedag	Luk 24,36–45		UA n 1		11.00		ER 3	1
08.04.2018	2.s. i påsketiden	Joh 21,15–19	KHE 2			11.00	11.00	11.00	1
15.04.2018	3.s. i påsketiden	Joh 10,1–10	11.00		11.00	AJ n 5	11.00	JMS n 3	JeBj
22.04.2018	4.s. i påsketiden	Joh 13,30–35	OEng n 6		AJ 7	11.00	ER n 2		1
29.04.2018	5.s. i påsketiden	Luk 13,18–21	11.00	AJ	11.00	11.00	11.00	11.00	E
06.05.2018	6.s. i påsketiden	Matt 7,7–12	KHE n 7		11.00	AJ 4	UA n 4	ER konf	JeBj
10.05.2018	Kristi himmelfartsdag	Luk 24,46–53	ER n			11.00	11.00		1
13.05.2018	Søndag før pinse	Joh 3,16–21	11.00			AJ konf		11.00	1
17.05.2018	Grunnlovssdag	Matt 22,17–22	15.00			ER 13.00			
20.05.2018	Pinsedag	Joh 14,15–21	KHE n 1		AJ n 1	HJS n 1	JeBj n 1	UA n 3	BA
21.05.2018	2. pinsedag	Joh 6,44–47		RE 1					1
27.05.2018	Treenighetssøndag	Luk 10,21–24	11.00		11.00	11.00	11.00	BA n 3	U
03.06.2018	2.s. i treenighetstiden	Gal 3,23–29	UA n 7 X		11.00	JeBj n 2	ER n 3		1
10.06.2018	3.s. i treenighetstiden	Joh 1,35–51	11.00		BJH n 7	11.00		ER 3	
17.06.2018	4.s. i treenighetstiden	Matt 16,24–27	KHE n 3	AM	11.00	11.00	AJ 7	11.00	1
24.06.2018	5.s. i treenighetstiden	Matt 11,7–14	St. Hansstevne på Gjennestad i Stokke						

Initialer / navn:

AJ	ER	JeBj	OEng
- Andreas Johansson	- Erling Rantrud	- Jens Bjørnsgård	- Olaf Engestøl
AM	HJS	JMS	RA
- Arild Minnesjord	- Hans Johan Sagrusten	- Jon Magne Sønstabø	- Ragnar Andersen
BA	HN	KHE	RE
- Bertil Andersson	- Herman Næss	- Kristoffer Hansen-Ekenes	- Rolf Ekenes
BJH	JaBy	MA	SV
- Boe Johannes Hermansen	- Jan Bygstad	- Morten Askjer	- Svein Volden
EN	JEA	OE	UA
- Erling Neerland	- Jan Erik Askjer	- Ottar Endresen	- Ulf Asp

*Samlingssted for møter og gudstjenester på Moe vil være i Misjonssalen, Peder Bogensgate 4 i perioden det er ombygging i kirken.

Et nytt kapittel for Borgenheim og DELK Telemark

Borgenheim kirke ble overtatt av andre eiere i januar

Julen 2017 tok DELKere fra Telemark avskjed med et kjent og kjært kirkelokale. Borgenheim kirke ble overtatt av den eritreisk-ortodokse kirke i januar i år. Den 17. desember arrangerte DELK Telemark julekonserten "Julen i ord og toner". Her deltok både ung og gammel. Det ble en spesielt fin opplevelse å se kirken julepyntet, og å oppleve den gode stemningen med all den flotte sangen og musikken. Det ble som å synge julen inn – og samtidig synge Borgenheim ut. Bare på nyttårsaften

kunne menigheten igjen samles i Borgenheim. Det skulle bli den aller siste anledningen.

I løpet av høsten 2017 ble det altså bestemt at Borgenheim kirke skulle selges til den lokale eritreisk-ortodokse menigheten. I januar 2018 er ikke lenger Borgenheim kirke i DELKs eie, men deler av kirkestua skal benyttes av DELK Telemark enda en stund. Dette gjelder særlig kontorene i andre etasje.

Underveis snakket med et knippe mennesker fra DELK Telemark rett et-

ter julekonserten. Det var ikke vanskelig å få fram de gode minnene. Fred Arve Fahre og Atle Minnesjord har hatt mange gode opplevelser i Borgenheim kirke. Begge giftet seg i den. – Men det er nok datteren min som tar dette tyngst, smiler Fahre. – Vi tenker nok ikke alltid så mye over det, men barna har sterke opplevelser av slike steder. De har jo vært her nesten ukentlig siden de var født, legger Fred Arve Fahre til. Jens Bjørnsgård, prest i DELK Telemark, synes det er trist å tenke på

Emne	Sauherad	Dalane	Sotra	Bergen	Østfold	Kr.sand	Hardanger	Molde	Nordreisa/Alta	Dato
n 18.00			JaBy n 1	JMS n	BJH n					29.03.2018
1.00		11.00		JaBy n	BJH	11.00				30.03.2018
BA 1		OEng 1		JaBy n	RA/BJH n					01.04.2018
1.00					BJH n	OEng n 1				02.04.2018
7.00	BA n 1		JaBy n 2	JMS n	11.00	OEng n 3		ER n		08.04.2018
Bj sn 2		11.00		11.00	RA n		BJH n			15.04.2018
1.00				JaBy n	RA n	BA n 3			A: JMS n	22.04.2018
BA 7		OEng n 2		JaBy n	BJH n					29.04.2018
Bj n 7				JaBy n	RA n	11.00			NR: BJH n	06.05.2018
1.00				JMS n	BJH n					10.05.2018
1.00		OE n 3	JaBy n 5		11.00	11.00		UA n	A: BJH konf n	13.05.2018
										17.05.2018
A konf				JaBy n	BJH n	OEng n 1	JMS n			20.05.2018
1.00		OEng 1			RA n					21.05.2018
A n 7		11.00		JaBy n	BJH n					27.05.2018
1.00				JaBy n	X	OE n 3			NR: AJ n	03.06.2018
	JeBj n 17.00 3	JRD n 3	X	KHE n X	11.00	11.00				10.06.2018
1.00				JMS n	BA n	11.00	JaBy n	BJH n		17.06.2018
										24.06.2018

Møtene i Telemark holdes på Hauges (Normisjonshuset).

Sted for Gudstjenestene i Østfold: se DELKs nettsider www.delk.no.

Initialer = gudstjeneste kl 11.00 om ikke annet er oppgitt. Kun klokkeslett = møte. X = fellesgudstjeneste/fellesmøter. n – Natverd sn – Skriftemål og natverd

Oftring til:
1 – Prestetjenesten
2 – Misjonen
3 – Lokalt menighetsarbeid
4 – DELKs skoledrift
5 – Nødhjelp
6 – Ungdomsarbeid
7 – Andre formål

NB! Endringer kan forekomme. Følg med i kalenderen for din menighet på www.delk.no

et endelig farvel med Borgenheim. – Jeg vet det er nødvendig med et salg, men jeg liker det ikke. Det kommer nok noen tårer på nyttårsaften, smiler han. – Det som er spesielt med denne kirken, er at den nesten er en korskirke. Man synger jo mot hverandre når man sitter i et av siderommene her på Borgenheim. Slik er det ikke mange steder, mimrer Bjørnsgård.

Gjerpen var tidligere en storkommune som omfattet flere steder enn det vi forbinder med stedet Gjerpen i Skien i dag. Hele denne kommunen hadde en felles forsamling fram til slutten av 1800-tallet. På 1880-tallet hadde denne store menigheten utviklet seg til to

bymenigheter. I 1882 ble BORGESKOGEN kirke og skole bygget i Porsgrunn, og på starten av 1900-tallet ble Borgenheim bygget i Skien. Skolen på Borgenheim, eller kirkestua, ble oppført først, i 1905. Deretter ble kirken reist i 1916. Det er altså over hundre år siden byggene ble oppført, og det er mye historie i veggene. Med sammenslåingen av Skien og Porsgrunn menigheter er ringen sluttet, og det som en gang var en stor menighet i hele Gjerpen kommune, er nå igjen blitt en samlet menighet: DELK Telemark. I tillegg er bygdemenighetene fra øvre Telemark også inkludert i stormenigheten.

Hverken Borgenheim eller Borge-

skogen er nå steder som kan huse denne store flokken. Borgenheim ble altså solgt i denne omgang, og senere vil også BORGESKOGEN bli lagt ut for salg. I dag leier som kjent DELK Telemark Normisjonshuset Hauges i Skien by, og et nytt kirkebygg vil etter hvert reises på området ved Skauen skole et par kilometer fra Skien sentrum.

Vi ønsker den eritreisk-ortodokse kirke til lykke med eget kirkelokale, og gleder oss over at lokalene er overtatt av brødre og søstre i troen. Skulle savnet bli for stort, er det sikkert mulig å komme tilbake til Borgenheim på et lite besøk også i fremtiden.

Jostein Bendiksen

- Friskolene må ikke bli en ideologisk slagmark

Anders Tyvand

intervjuet
for Underveis
av Tore Slettvik

I sine fire år på Stortinget (2013-2017) for KrF i Vestfold var Anders Tyvand medlem av Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen. Gjennom dette arbeidet har han har fått god kompetanse og interesse for friskoleområdet, og Underveis ønsket å stille ham noen spørsmål – nå som han er en «fri» mann. Anders har tre barn på Granly skole.

Hvilken plass opplevde du at friskolesaken hadde i komiteen på Stortinget?

– Alle skolepolitikere er opptatt av friskolene, enten de har en positiv eller negativ innstilling til dem. I skole- og utdanningspolitikken er det kanskje nettopp friskolene som tydeligst får fram de ideologiske skillelinjene mellom partiene, og dermed blir friskolesaken fort et debatttema.

Vi behandlet flere store saker i forrige periode som er viktige for friskolene, så friskolesaken stod absolutt sentralt. Det

viktigste var kanskje en fullstendig gjennomgang og revidering av friskoleloven, men friskolene hadde også en plass i budsjettdebattene. Jeg er glad for at vi blant annet fikk gjeninnført et husleietilskudd til friskolene, selv om dette burde vært vesentlig høyere.

Hva ser du som utfordringer og eventuelt svake punkt for de kristne friskolene generelt og for DELK-skolene spesielt?

– Mitt inntrykk er at de kristne friskolene står ganske sterkt. Til tross for den ideologiske tautrekkingen mellom høyre- og venstresiden, er det relativt bred enighet om at det skal være rom for kristne friskoler i Norge. Men det vil være uheldig dersom friskolepolitikken trekkes for langt ut til høyre- eller venstresiden. Friskolene må ikke bli en ideologisk slagmark. Derfor trenger vi brede, politiske forlik som sikrer størst mulig forutsigbarhet.

Når det gjelder konkrete utfordringer

i dag, er nok det å gi et godt nok tilbud til elever med behov for spesialundervisning noe som både friskolene og de offentlige skolene kjenner på. Når vi vet at mange friskoler har en relativt høy andel elever med behov for spesialundervisning, er kanskje dette noe som merkes ekstra godt i friskolesektoren. Noen velger nok en friskole for sine barn fordi disse skolene er kjent for å gi et godt tilbud og god oppfølging. Det får dere ta som et kompliment og en tillitserklæring, selv som dere kanskje primært ønsker at folk skal velge DELK-skolene fordi de ønsker seg et kristent skoletilbud.

Videre håper jeg at DELK ikke bare er opptatt av utfordringene, men at dere også ser mulighetene fremover. Mange foreldre er oppgitt over den litt krampaktige sekulariseringen av den offentlige skolen. Når det blir problematisk at elevene synger kristne julesanger eller får tilbud om å delta på en skolegudstje-

Jobber for elevens trivsel

F.v. Sosiallærer Solveig Gjerpe Asp, helsesøster Line Skaarud og miljøterapeut Bjørn Harald Luhr. Foto: Lars Brekke

Vi har fått en medarbeider som har som jobb å få elevene til å føle seg trygge og trives på skolen. Bjørn Harald Luhr er miljøterapeut på Ryenberget skole.

Bjørn Harald er 26 år, nyutdannet sosionom, og ansatt i en 70 prosent prosjektstilling som miljøterapeut ved Ryenberget skole fra innværende skoleår. Jobben hans er å jobbe for økt trivsel og trygghet blant elevene, både i den enkelte klasse og på skolen som helhet. Å føle seg trygg er en grunnleggende forutsetning for å kunne lære på skolen. Bjørn Harald samarbeider både med lærere og foreldre og enkeltelever.

Hva er oppgavene dine til daglig?

– Jeg er mye sammen med elevene og oppsøker dem. For eksempel er jeg ute i alle friminuttene, jeg har ansvar for Trivselslederne og elevrådet, og i enkelte fag er jeg med og hjelper til. Jeg er en samtalepartner for enkelt-elever, og har startet opp med egne guttegrupper i noen klasser. Når det skjer noe sosialt på skolen, er jeg en naturlig del av det.

Hvorfor er det viktig å ha en miljøterapeut på en skole?

– Sosiale ferdigheter er en viktig del av det å bli et allmenndannet menneske, og den delen kan fort drukne i alt det faglige som skal læres i løpet av skolegangen. Da kan jeg med min sosialfaglige bakgrunn være et bidrag her. Jeg blir sett på som en litt annen person enn hva lærerne blir, av mange elever blir jeg kalt for «miljømannen». Jeg kan konsentrere meg om å bygge relasjoner og få

elever til å trives. For elevene er det mange ulike ting som kan skje på skolen, på fritiden eller på hjemmebane som kan gjøre det utfordrende å gå på skolen. Da tenker jeg det er lurt at det er en person som har tid til samtale. Skole er jo så mye mer enn bare matte og norsk, det er her elevene skal lære seg sosiale ferdigheter som å lytte til andre, kunne snakke om følelser, ha respekt for andre og å være en god venn.

Hva er det viktigste vi kan gjøre for å få et godt skolemiljø?

– Se folk i øynene og spandere et smil! Ta deg tid til den enkelte elev, og skap arenaer for å få god kontakt.

Hva er det beste med å jobbe på Ryenberget skole?

– Det er hyggelige kolleger her, det er en kristen skole, og det er oversiktlig nok til å se den enkelte elev. Det beste jeg har opplevd hittil må være leirskolen med 8. klasse. Det var helt fantastisk å få være på fjellet én uke med en så god gjeng!

Hva gjør du når du ikke er på jobb?

– Sparker fotball, spiller golf, står på snowboard, studerer eller leser bøker. Jeg er gift med Maiken, og bor på Hasle.

Kan du fortelle en fun fact om deg selv?

– Jeg har spist rotter sammen med indianere i Equador.

Hvordan vil kona di beskrive deg?

– Forhåpentligvis som blid, omsorgsfull og sporty!

Av Kristina Sletten Andersen

neste, vil nok et kristent skoletilbud være et attraktivt alternativ for mange verdibevisste foreldre.

Hva bør vi etter din mening legge vekt på i utviklingen av skolene våre framover?

– Jeg tror det er viktig at DELK-skolene klarer å henge med i utviklingen samtidig som de klarer å ivareta særpreget sitt. Det skjer utrolig mye spennende i skole-Norge for tiden. Mange skoler og kommuner legger større vekt på fysisk aktivitet i skolehverdagen og variasjon i opplegg og undervisning. Noen legger særlig vekt på livsmestring og sosial kompetanse. Noen er veldig flinke til å ta i bruk ny teknologi og digitale læremidler for blant annet å tilpasse undervisningen bedre. Jeg mener det er viktig at DELK-skolene holder seg oppdatert og henger med, samtidig som de holder fast på at det å lære elevene om Jesus står helt sentralt i undervisningen.

Hvor offensive bør vi være på vår kristne profil?

– Jeg mener at en tydelig kristen profil er det som gir DELK-skolene en berettiget plass i skolelandskapet. Jeg ville nok ikke vært tilhenger av offentlig finansierte friskoler, hvis disse skolene var helt like det offentlige tilbudet.

Retten til selv å velge hvem vi vil ansette har vært et viktig prinsipp for de kristne friskolene. Tror du dette prinsippet står for fall?

– Vi ser i alle fall at retten til å stille enkelte krav er under press. Jeg forstår at det er en bekymring for friskolene.

Hvordan tror du den offentlige støtten til friskolene vil utvikle seg?

– Det er jeg spent på. Man skulle tro at en borgerlig regjering ville vært mer offensiv når det gjaldt å sikre friskolene levelige, økonomiske rammevilkår, men på dette området må jeg nok si at regjeringen har skuffet. Hver eneste ekstra krone som kom på plass til friskolene i forrige stortingsperiode, var det KrF som forhandlet inn i budsjettavtalene med regjeringen.

Er det behov for flere kristne friskoler?

– Det vet jeg ikke, men det bør være et mål at alle som ønsker et kristent skoletilbud for sine barn, får muligheten til å velge det. Da kan det nok hende at det er behov for flere kristne friskoler enn det vi har i dag.

Et møte med en flyktning på Moe skole

Tar du turen innom 5. klasse på Moe skole, kan det hende du treffer på en blid og litt lavmælt syrer. Bekir snakker godt norsk, men liker helst at man tar det litt sakte. Han er grundig og ønsker at det han sier skal være korrekt. «Jeg er nok litt nøye på ting», smiler han lurt.

Bekir er utdannet engelsklærer. Han mangler noen få studiepoeng for å kunne undervise i Norge, men først må han lære seg norsk. Derfor er han i lærerpraksis på Moe. «Jeg ønsker å vende tilbake til Syria og bygge opp landet. Barna er fremtiden, å undervise barn er derfor noe av det beste jeg kan bidra med.» Bekir senker blikket og blir blank i øynene når han snakker om hjembyen Kobani. 95 % av byen er bombet i stykker, de fleste i familien bor der fremdeles.

Flukten til Norge tok syv lange måneder, det var tøft. «Vi hadde først tenkt til å være i Tyrkia for så å vende tilbake til Syria når det roet seg, men freden kom aldri. I Tyrkia fikk jeg jobb på en t-skjorte-fabrikk. Der jobbet jeg 36-timers vakter med minimalt i lønn. Kona mi og jeg forstod at dette ikke var et blivende sted og reiste derfor

videre via Tyskland til Norge.»

Han hever blikket igjen når han snakker om Norge, Bekir har blitt far til en liten gutt. Med studier og jobbmuligheter ser han lyst på fremtiden, tross alt. «Å jobbe på Moe skole har gitt meg fremtidshåp», smiler han blidt. «Selv om jeg ikke er kristen, har jeg stor sans for det skolen står for», fortsetter han. «Lærerne her bryr seg virkelig om elevene, man merker omsorgen og de gode verdiene som ligger til grunn for hvordan vi mennesker skal være sammen. Dette er noe jeg vil ta med meg tilbake når jeg vender hjem. I Syria er det beinhard disiplin i klasserommet, på Moe er det den gode relasjonen mellom elev og lærer som skaper tillit og trygghet. Barna opplever at læreren virkelig ønsker det beste for dem og er interessert i hvordan de har det både faglig og sosialt, det er fint.»

Fremtidsplanene er klare: «Jeg vil hjem og bygge opp landet gjennom å utdanne barna våre.» Bekir er takknemlig for all omsorg og raushet han har møtt på Moe: «Alle er så imøtekommende, det er til og med noen som ber for oss», sier han. «Det er vanskelig å tro på Gud når alt raser rundt deg,

Bekir Ahmad Sheiki

men hvem vet? Her på Moe opplever jeg noe jeg ikke helt kan sette fingeren på; tenk om Gud fins?»

Når Underveis går i trykken, er Bekir ferdig med praksisperioden sin på Moe. I 5. klasse har de holdt avskjedsfest med kake og gave som elevene har spleiset på. Det er ikke tvil om at historien til Bekir har satt spor, også hos barna. Mange gleder seg til han kommer tilbake til våren for å ha en «case» i engelsktimen.

Victoria Holte
Rektor Moe skole

Nye Bjerkely skole

Bjerkely skole har nå drevet i de nye lokalene i Bjerkely menighetssenter i litt over et halvt år. Elever, foreldre og ansatte ved skolen er storfornøyde med resultatet.

Etter en formidabel dugnadsinnsats kunne Bjerkely skole 17. august starte opp i nye lokaler i Døvikveien 2, etter 96 års skoledrift i Hengsrudveien 662. Flyttingen ble markert i tre trinn: Første skoledag med åpning og kake, høytidelig åpningsmarkering 7. september, og som tredje trinn ble dugnadsgjengen invitert av skolen til en to-retters middag. Det var ekstra stas at det var 6.-7. klasse som sto for maten og serveringen.

Når man har først har flyttet, vil det alltid være en periode hvor ting må gå seg til. Sakte, men sikkert har flere og flere ting kommet på plass. Elevskap og -hyller bestilt til skolestart kom etter et par ukers ventetid, etter hvert

kom nyinnkjøpte, bærbare data-maskiner til 4.-7. klasse på plass, i starten av oktober kom skoleklokke opp ute på veggen, og slik har det gått slag i slag. Det er fortsatt en del små og noen store ting som gjenstår, men de nye lokalene fungerer svært godt.

Skolen har også fått et nytt, stort og flott uteområde. Lekeapparatene har blitt med på flyttelasset, og en kupert og stor tumleplass gir stor aktivitet og mye glede.

God planlegging og gjennomføring har gitt Bjerkely skole et flott lokale hvor vi kan drive i mange år. Vi er takknemlige for det store løftet som er blitt gjort. Det er nå opp til oss å fortsette å fylle det nye lokalet og den nye skolen med innhold, det innholdet som er grunnen til at vi ønsker å drive en kristen friskole.

Mathias Døvik
Rektor Bjerkely skole

Granly skole har endelig fått akebakke

I forbindelse med graving av nye vannrør ved skolen i sommer, oppsto det en flott akebakke rett ved siden av skolen, noe Granly ikke har hatt før.

Etter noen snøfattige vintre har barna endelig kunnet fryde seg med bygging av snøborger, snømenn og ikke minst aking denne vinteren. Snøen kom tidlig, og den nye akebakken har vært brukt flittig av barn i alle aldre,

men også noen av de eldre ansatte på skolen har blitt observert i stor fart ned bakken.

Vinteren har vært temmelig skiftende, noe som har resultert i tidvis mye is i bakken. Isen har gjort at turen ned bakken innimellom har nådd litt vel stor fart. Selv om bakken er perfekt for aking, har unnarennet bydd på noen utfordringer. Noen har hatt litt for nære møter med trær, og noen har

besøkt iskaldt vann i en grøft. Vi har derfor fått tillatelse av grunneier om å sage bort trærne og fylle igjen grøften, slik at rekordhøy fart ned bakken ikke lenger skal bli noe problem for farts-glade akere.

*Tekst: Per Kristian Slagsvold
Foto: Elever på Granly*

Stasjonsundervisning på Skauen

I første klasse på Skauen kristelige skole er ingen dag like. Vi koser oss med mye variert undervisning. Vi leker inn læringen og oppdager nye ting sammen hver dag.

Vi har en gjeng på 21 lærevillige og nysgjerrige små spirer. I klasserommet har ikke alle en egen pult eller stol, og sekken henger derfor ikke på stolen, men på knagger langs veggen. Klasserommet er delt inn i soner. En sofasone, to pultsoner, et krittboard med yogaballer-

sone og en trabulantsone.

Elevene er delt inn i fem grupper, og vi har stasjonsundervisning flere dager i uka. Vi har to til tre voksenstyrte stasjoner, og på denne måten får vi veldig god kontakt og oversikt. Varighet på en stasjon er ca. 15 minutter. Vi forholder oss til fire elever om gangen. Det blir god arbeidsro og akkurat passe arbeidsmengde for barn på denne alderen. Strukturen er godt innøvd nå, så de bruker ikke lang tid på overgangene. I løpet av en dag kan elevene ha

vært innom både norsk, matte, engelsk, naturfag, samfunnsfag og kunst og håndverk, når vi jobber på denne måten.

Elevene er plassert på grupper med elever de kan hjelpe og elever som kan utfordre dem. Vi trives veldig godt med denne arbeidsstrukturen, både voksne og barn. Det er lett å differensiere arbeid slik at alle får en utfordring på sitt nivå. Vi har alle godt av fysisk aktivitet, og forskning viser at barn lærer bedre når de rører på seg.

Gro Åkerlund

Rom for undring

Av Odd Ketil Sæbø

Programsjef i Søndagsskolen
Norge

Alle som tar imot barn i kirke og menigheter, bør ta seg litt tid til å finne ut hva slags syn på barnet de ulike trosopplæringsoppleggene bygger på. I søndagsskolen vil vi gi rom for at barna kan komme med hele seg!

Peters trosopplæring

Peter levde tett på Jesus. Men hvem var egentlig denne mannen som hadde møtt ham på stranda og sagt «Følg meg»? Jesus sa lite om hvem han var. Han talte mye i bilder og lignelser. Han gjorde tegn, ofte med dypere og mystisk mening.

Svarene var ikke gitt. Men Peter levde i et veldig kraftfelt. Nær Sannheten. Nær han som ser. Som omfavner. Som utfordrer. Her ville Peter være. Måtte han være. I Jesu kjærlighet og over tid kunne Peter leve i undring. Med barnlig nysgjerrighet. Med grublerier. Med nye og dype erfaringer. Med følelser som fikk bryte. Og noen ganger sikkert med tvil.

Men mens Peter vandret med Jesus, vokste vissheten i ham. Og en dag spurte Jesus: «Hvem sier dere at jeg er?» Svaret hadde fått modnes i Peter. Det var dypt forankret i hans egen erfaring: «Du er Messias, den levende Guds Sønn.» Og Jesus priste Peter salig, som hadde fått dette åpenbart, ikke av mennesker, men av Gud (Matt 16,13-17).

Jeg undrer meg over Jesu tålmodighet. Over Jesu respekt for mennesket. Respekten for menneskets integritet. Vi er avhengige av å gjøre erfaringer med Jesus. Troen må få vokse fram i den enkelte – innenfra. Om troen skal bli bærekraftig.

Respekt for barnet

Vi ønsker gjerne effektivitet, de enkle løsningene. Det ultimate opplegget som fører kontrollert fram mot målet.

Trosopplæring kan ikke være slik.

Nyere trosopplæring har respekt for barnet. I respekt for barnet har Søndagsskolen og Sprell Levende langt på vei forlatt undervisning som metode. Ja, selve begrepet trosopplæring er tvisomt. De gamle metodene plasserte barnet som passiv mottaker, som objekt. Den voksne eide svarene. Og «pakken» skulle gis videre. Læren ble noe vi som voksne hadde kontroll på. Noe barnet skulle tilegne seg.

«Gud er alltid større,» sa de gamle kirkefedrene. Jeg tror det er slik. Jo, vi må uttrykke enkelte trossetninger. Men i det store og hele lar ikke Gud seg objektivere eller plassere. Og vi må alltid ha et rom av undring over oss når vi møtes. Også når vi inviterer barna inn i kirke og søndagsskole. Den som mener å eie svarene, lever i overmot. Den som elsker å enkelt plante svarene i barne-sinnene, kan komme til å forstyrre barnets åndelige utvikling. Og bidra til at barna mister seg selv. Barn må få rom for å eie sine egne følelser, sine egne behov, sine egne spørsmål og leve i en åpen og levende gudsrelasjon. Ellers blir tro også bare noe tillært. Og jeg tror den tillærte troen er lite bærekraftig, eller gjør oss lettere til undervisere enn til medvandrere som voksne.

Den indre læreren

Om vi lever i tillit til Gud, så la oss leve i forventning om at Ånden møter oss gjennom bibelfortellingene, gjennom kunsten, gjennom bønnene, gjennom troserfaringene som vi deler med hverandre. Som troende kan vi leve i forventning om at Gud åpenbarer for de «umyndige små» det som er skjult for vise og forstandige (Matteus 11,25–26).

La oss undre oss sammen, lære av hverandre. La barna lære å kjenne Gud som sin «indre lærer» (etter Augustin). Når barn og voksne lever nær Jesus, i Guds kjærlighet, forvandles vi. Når barna får oppleve at de er villet av Gud og ubetinget elsket som mennesker, kan de lære å virkelig leve. Ikke som lydige barn. Men som elskende gudsbarn.

*Men dette er pakten jeg vil slutte
med Israels hus i dager som kommer,
sier Herren:*

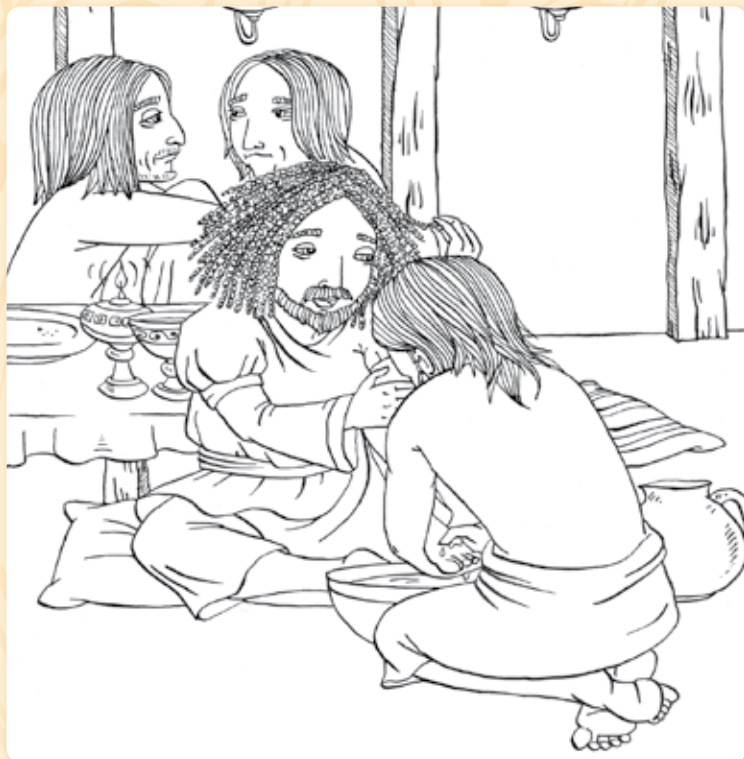
*Jeg legger min lov i deres sinn
og skriver den i deres hjerte.
Jeg skal være deres Gud,
og de skal være mitt folk.*

*Da skal ingen lenger
undervise sin neste og sin bror
og si: «Kjenn Herren!»
For de skal alle kjenne meg,
både små og store, sier Herren.
For jeg vil tilgi skylden deres
og ikke lenger huske synden.
(Jeremia 31,33–34)*

Jesus elsker barna. Og jeg tror han møter hvert barn med like stor respekt som han møtte Peter med. En slik respekt for barna bør også vi søke å eie.

Fargelegg!

Jesus vasket disiplenes føtter.

Tegning: Jan McCafferty

Mannen gikk inn på reisebyrået og sa:
– Jeg vil ha en billett til Sikte.
– Sikte, hvor er det?
– Jeg vet ikke, men på værmeldingen sa de at det var bedre vær i Sikte.

Vitser

– Hvorfor spiser du plaster?
– Jeg har så vondt i magen.

– Hvorfor putter du iPhonen din i juspressa?
– Jeg lager Apple-jus.

Finn 5 feil

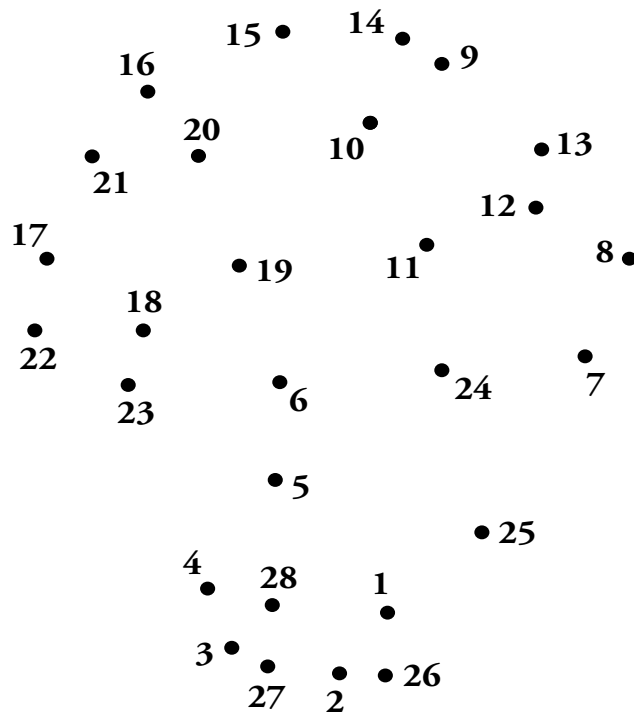
Tegning: Jan McCafferty

Kvelden før Jesus ble korsfestet, feiret han påskemåltid med disiplene sine. Finn de fem feilene i bildet til høyre!

Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg?

Gi barnebladet
BARNAS til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene
er hentet
fra bladet.

**Bestill
abonnement**

på **sondagsskolen.no**
eller **22 08 71 00**

Dramatisk tid for kristne i Syria og Irak

Fra seniorettreffet i Ryenberget menighet. T.v. står Hans Johan Sagrusten.

«Jesus hadde ikke et sted han kunne kalle for sitt hjem de årene han virket iblant oss. Slik er det også for oss», sier kristne i den syriske byen Qaraqosh, som nå vender tilbake etter de voldsomme ødeleggelsene terrororganisasjonen ISIS har påført dem.

Onsdag 24. januar var ca. 30 seniorer samlet i Ryenberget menighet. Hans Johan Sagrusten og Tom Høglien fra Bibelselskapet fortalte og viste lysbilder fra de senere års dramatiske begivenheter i Syria og Irak.

Hans Johan Sagrusten kunne fortelle at kristne hjem i landsbyen Qaraqosh etter lengre tids beleiring ble satt fyr på og ødelagt. Når en arabisk «N» ble malt på husveggen, betydde det at de som bodde der, enten måtte konvertere til islam eller flykte, dersom de ville unngå å bli drept. Kristne kirker ble satt fyr på, og alt inventar ble ødelagt.

Bibler oversatt til arabisk er en mangelvare i disse landene. De som kommer til gudstjeneste, oppbevarer gjerne biblene sine i et rom i kirken, og de har også blitt brent og ødelagt under de fryktelige ødeleggelsene som har funnet sted. Bibelselskapet arbeider kontinuerlig for å kunne skaffe nye bibler, men de må også godkjennes av myndighetene.

Det er grusomme ødeleggelser som møter de kristne når de nå vender tilbake. Alt er ødelagt, og må bygges opp på nytt.

«I denne tiden er det viktig å bevare både roen og troen», uttalte en engasjert Tom Høglien. Han er opprinnelig svensk, men har oppholdt seg mye både

i Norge og i Syria. Han forteller om hvor dypt forankret syrerne og irakerne er i familietradisjoner, noe som gjør det veldig vanskelig for mange å konvertere til kristendommen. Det er flere ulike kirkesamfunn som virker i disse landene, men de slutter alle opp om Bibelselskapet, som har en avgjørende viktig funksjon, når det gjelder å skaffe bibler til de ulike menighetene.

Gjennom en lysbildeserie fikk vi et glimt av de omfattende ødeleggelsene, men vi fikk også høre at de kristne nå har en sterk vilje og stort pågangsmot til å bygge lokalsamfunnene og kirkebyggene opp igjen.

Våre to gjester understreket at det trengs mye kapital for å trykke og spre bibler, og oppfordret derfor til at vi i Norge støtter dette arbeidet.

Flere hadde spørsmål til våre to gjester, bl.a. om de gir bibler til muslimer, og mer konkret om hvordan arbeidet drives. «Vi kan ikke fortelle i detalj om alt vi gjør», sa Tom Høglien, som også kunne fortelle at 5000 bibler er blitt delt ut bare i løpet av de siste tre månedene. «Jeg blir så glad når jeg ser at disse folkene kommer tilbake til kirken», sier han videre, og legger til: «Når vi ser ruinene, er det vanskelig å tenke seg at det er en framtid for kristendommen i disse landene. Men vi må ikke gi opp, vi må fortsette arbeidet, og framfor alt: Vi må be!»

Vi takker for besøket, og ønsker våre samarbeidspartnere i Bibelselskapet lykke til videre og Guds velsignelse!

Tekst: Fred Søndby

Møteuke med tradisjoner

I uke 5 arrangerte DELK Telemark møteuke med NLM.

Fra 29. januar til 11. februar arrangerte DELK Telemark møteuke i samarbeid med NLM. Det er det attende året på rad at telemarkinger fra DELK og NLM har gjort dette sammen.

Vi har igjen hatt gleden av å arrangere en felles møteuke med NLMs lokalmenighet i uke 5. Disse møteukene har en lang historie. Den første møteuka som ble arrangert sammen med NLM, var i 2001. I en del år før det gjennomførte DELK Skien møteuker alene. Stein Rauenhaug fra NLM Bergen forkynte ordet til oss gjennom sang, musikk og tale til store og små. Mange gode sangere og musikere beriket også kveldene ytterligere. Tema for møteuka var «Dere skinner blant dem som lys i verden» (Fil 2,15). Det er godt å sette seg ned hver kveld sammenhengende i nesten en uke og få ta til seg av Guds ord.

Samtidig med møteuka denne gangen hadde vi besøk av et evangeliseringsteam fra DELK Bergen, tre iranske konvertitter. De sto på stand forskjellige steder i Porsgrunn og Skien på dagtid og vitnet om Jesus sammen med noen av våre medlemmer. De deltok også på kveldsmøtene der de delte sterke inntrykk fra sitt liv og virke. Det var med på å berike møteuka vår og inspirere oss til mer åpenhet om hva vi tror på.

Alle møtene i denne møteuka ble filmet, og ligger nå tilgjengelige på DELK Telemarks Facebook-side.

Tekst: Hans Martin Fahre

Foto: Grethe Marie Minnesjord

Gaustatoppen i vinterprakt en morgen i februar

Leirer og dugnader sesongen 2018

Kombinert vårdugnad og vaskedugnad

Vi forsøker å kombinere disse to dugnadene og håper på god oppslutning. Fredag 1. til søndag 3. juni.

Påmelding: Knut Bergan, tlf. 411 60 634.

4. og 5. klasse leir

Mandag 25. til torsdag 28. juni.

Påmelding: Størk Heggdahl, tlf.: 401 62 2 22.

Invitasjoner med nærmere informasjon vil bli sendt ut via skolene i løpet av våren.

6. og 7. klasse leir

Torsdag 28. juni til søndag 1. juli.

Påmelding: Torbjørn Nilgard, tlf. 489 98 876.

E-post: thorbjorn.nilgard@hybeko.no.

Invitasjoner med nærmere informasjon vil bli sendt ut via skolene i løpet av våren.

Vi over 50

Mandag 23. juli til fredag 27. juli.

Vertskap: Grete og Arild Bjørntvedt og Gerd og Tom Asp

Kontakt og påmelding:

Tom Asp: 951 05 634, Gerd Asp: 958 78 073,

e-post: ger-as@online.no

Arild Bjørntvedt: 481 48 529, Grethe Bjørntvedt

e-post: gborntvedt@gmail.com

Bibeldagene

Torsdag 9. august til søndag 12. august.

Åndelig leder: Jens Bjørnsgård.

Påmelding: Torill Askjer, tlf.: 975 86 692

E-post: torill.askjer@gmail.com.

Diverse om Bondal

Bondal fjellstue

Adressen til fjellstua er:

Bondal fjellstue, Bondal, 3697 Tuddal

Gå inn på www.delk.no/bondal for mer informasjon og nyheter om fjellstua.

Støttemedlemskap og gaver

Vi minner om støttemedlemskap som koster 300 kr i året. Det har de siste årene blitt gjort betydelige forbedringer på Bondal.

Derfor er vi veldig takknemlig for støttemedlemskap og gaver. Det betyr mye for økonomien, og gjør at vi kan holde utleieprisene på et moderat nivå.

Betaling for støttemedlemskap og eventuelle gaver kan sendes til konto nr. 2680 07 50503.

Giroer for støttemedlemsskap 2018 blir sendt ut i starten av 2018.

Leie Fjellstua?

Kontakt Ester Bettum på telefon 997 12 468 eller send en e-post til: ek-bettu@online.no.

Ester har oversikt over ledige helger og uker samt priser.

Vi oppfordrer menighetene til å benytte dette flotte og nyoppussede stedet til bibelgrupper, menighetsleire og samlinger av ulike slag.

Bondal Fjellstue er også åpen for private arrangementer. Fjellstua har stor kapasitet i forhold til utnyttelsen i dag.

Spørsmål, kommentarer, forslag?

Har du spørsmål, kommentarer, synspunkter eller forslag angående Bondal Fjellstue? Kontakt en av de lokale kontaktpersonene, eller send en e-post til bondalstyret@delk.no.

Lokale kontaktpersoner

HORTEN

Torill Askjer (kontaktperson for Horten menighet). Tlf. 975 86 692

torill.askjer@gmail.com

OSLO

Bodil H. Thorsnes (styremedlem)

Tlf. 482 72 532

bodilthorsnes@hotmail.com

PORSGRUNN

Torstein Hvale (varamedlem)

Tlf. 35 51 32 77 / 922 18 970

torstein.hvale@sf-nett.no

SKIEN

Torbjørn Nilgard (styremedlem/sekr.)

Tlf.: 489 98 876,

tn@hybeko.no

NORDRE VESTFOLD

Torild Bakke (styremedlem)

Tlf. 943 00 910

torild.bakke@sf-nett.no

TØNSBERG

Kjell-André Bettum (styreleder)

Tlf. 954 50 814

kjellandre.bettum@granlyskole.no

VEDLIKEHOLDSLEDER

Knut Bergan

Tlf. 411 60 634

knutbergan001@gmail.com

HUSMOR

Katrine Hovden Helland

Tlf. 479 03 745

katrine@egil.net

Intervju med Arvid Ludvigsen

Stortrives på Sem

I vår serie av intervjuer av ansatte ved DELKs hovedkontor på Sem, har turen kommet til administrativ leder Arvid Ludvigsen. Underveis tok en prat med den muntre kontoristen om fortid, nåtid og framtid.

Du er ingen fersking i DELK-sammenheng. Hvor lenge har du jobbet som administrativ leder for vårt kirkesamfunn?

– Jeg begynte 1. mars 2008, to dager i uka. Da het det hovedstyresekretær, og var en åremålsstilling. Stillingen har vokst til i dag å være på 80%. I tillegg har jeg 20% som daglig leder for DELK-forlaget. I løpet av disse årene er stillingsbetegnelsen endret til administrasjonsleder.

Hva har du ellers jobbet med tidligere?

– Jeg startet etter handelsgymnas som lærer – ett år. Så fulgte år med utdanning kombinert med jobbing. Og jeg har vært lærer i omtrent 15 år, fram til 1994. Da hadde jeg vært lærer og rådgiver på videregående skole i 10 år. Fra 94 var jeg selger, før jeg i 2008 valgte å redusere salgsarbeidet og begynte i en 40% jobb i DELK.

Hvilke oppgaver tenker du er spesielt givende i denne jobben?

– Det er nok der hvor jeg ser at jeg kan forme DELK i smått og stort. Forme arbeidet vårt. Men alle oppgaver – små og store – er med på å få vår organisasjon til fungere. Vi på kontoret sier ofte til hverandre at selv om vi driver med trivielle oppgaver eller sanne kontorarbeider, så er vi med på noe mye større. Vi legger til rette for at andre kan få gjort det store arbeidet det er å drive menigheter, hvor det skjer levende forkynnelse og mennesker blir berørt av Ordet. Til dels kan det tenkes slik overfor skolene våre også. Da skjønner man at det er viktig at vi gjør fornuftige arbeidsoppgaver. Dermed er jobben svært givende.

Finnes det en typisk dag på kontoret? Hvis det er tilfelle, hvordan er den?

– Vel, det typiske er vel å ekspedere en god del mailer. Noe er besvarelser, noe er utsendelser av saker og utfordringer til andre. Innholdet i sakene spenner ofte ganske vidt. Nå har det vært en del jobbing med endring i telefonopplegget vårt, så er det mye datasystemjobbing,

vedlikehold av nettsidene. Og det er mye som skal endres og forbedres hos oss. Det er seint å legge om til fulldigitalisering av et kirkesamfunn, men det kommer. Og det er krevende, men interessant å jobbe med. Som administrasjonsleder blir det min oppgave å sørge for at hovedkontoret fungerer. Jeg er ikke arbeidsleder, men skal sørge for at de andre kan jobbe effektivt. Jeg bruker en del tid på kontakt med 'utenverdenen'. Det er interesseorgansisasjoner som vi har nytte av å ha kontakt med, og offentlige myndigheter. Men det er også mye service overfor våre menigheter og prester. Og så er jeg sekretær for rådsmøtet. Det tar en del tid både før, under og etter et møte. Generalforsamlingene har jeg også hatt mye arbeid med.

Hvordan blir det å flytte kontorer fra Sem til Bjerkely?

– Det blir spennende. Vi får jo mye mer plass, dobbelt så mye. Det er greit å ha noe å vokse på. Men det er særlig god møteplass som har vært et savn her. Det blir mye bedre, flere muligheter. Så vil vi få mer trim på jobben. Nå er vi i første etasje; på Bjerkely må vi gå tre etasjer opp! For oss som jobber på hovedkontoret i dag, betyr det litt lengre arbeidsvei. Det blir interessant å se hvor mange av oss som sykler dit. Så blir det jo spennende å være i et DELK-miljø med menighet og skole. Det blir fint å vite at husleien går til en DELK-menighet. Bjerkely er sentralt, og mange møter på dagtid blir lagt dit nå. Det er viktig at vi tenker aktivt at det er bra å legge møter til flere av våre menighets- og skolesteder. Likevel vil det nok bli slik at mange små og litt større komitemøter kommer til å bli lagt til hovedkontorets nye lokaler. Når vi snakker om å møtes, må vi nevne at også vi i DELK kommer til å møtes mer på den digitale måten – via skype eller annet verktøy. Det legger vi helt klart opp til. Dermed vil vi kunne spare kostnader, og tid og slitasje på den enkelte medarbeider. Vi må ikke glemme at det er mye frivillig arbeid i et kirkesamfunn. Også vi ansatte gjør på ulike vis en del frivillig, både i sentrale utvalg og oppgaver knyttet til vår lokale menighet.

Undertegnede har vært hos dere på hovedkontoret på Sem noen ganger. Da

Arvid Ludvigsen. Foto: TFR

har du stått for kaffe. Er det slik at det er du som er best på kaffe?

– Hehe ... Jeg greier å trakte kaffe, eller te om det er ønskelig, og jeg sulter absolutt ikke ved siden av brødboksen. Når det er jeg som har møtet, må jeg jo ordne kaffen! Men æren for god kaffekoking på hovedkontoret – den lar jeg andre få. Vi er flere som kan noe om den kunsten!

Av Jostein Bendiksen

Kollekten ble stjålet

DELK-Østfold har opplevd et tyveri.

– Offeret på 9650 kr fra gudstjenesten i Missingmyra bedehus 4. februar er sporløst borte, forteller menighetens prest, Boe Johannes Hermansen.

Han sier at opptellingen skjedde på forskriftsmessig måte: pengene ble telt opp av to personer, bilag underskrevet, og beløp og signatur ført inn i telleboka.

– Pengene ble som vanlig lagt på kjøkkenbordet i en pose sammen med bilag og tellebok, før pengene skulle bli tatt med hjem og satt inn på konto. Denne gang forsvant pengene fra bordet.

– Vi har anmeldt tyveriet til politiet for både å vise alvoret i saken, statuere et eksempel og av hensyn til giverne. Samtidig har vi gitt en løpende informasjon i menigheten. Og vi har oppfordret til bønn om at den som har tatt pengene, erkjenner sine synder og leverer pengene tilbake. Dessuten har eldsterådet – som følge av det som har skjedd – vedtatt en instruks for pengehåndtering som skal forhindre lignende ting senere.

– Vi er forferdelig lei oss, men ikke knekket. Vi har på nytt lært noe om syndefallets følger, avslutter Hermansen.

Et liv i ledelse

Kurs om ledelse i menighetssammenheng

Liv i ledelse er et toårs lederkurs i regi av NORME. Tidligere har DELK-prestene Jan Erik Askjer og Erling Rantrud deltatt på kurset. Nå om dagen er tre andre DELKere også involvert: Olaf Engestøl, Grethe Marie Minnesjord og Bertil Andersson. Underveis har tatt en prat med de to sistnevnte om deres opplevelse av Liv i ledelse.

– Jeg ble forespurt av tilsynsmannen om jeg kunne tenke meg å delta på et lederkurs, forklarer Bertil Andersson, prest i DELK Telemark. – Jeg skjønnte at dette innebar fem ukelange opphold borte fra familien min i løpet av to år, så jeg måtte tenke meg om. Men jeg tror jeg vil sitte igjen med en del erfaringer som kan brukes i min videre tjeneste. Spesielt gjelder dette den diakonale delen av tjenesten.

Hva legger du i dette? – Jeg tror nok at jeg vil lære mer om det å møte mennesker i en samtalsituasjon. I tillegg tror jeg at jeg vil utvikle den sjelesørgiske delen av forkynnelsen. Vi blir kjent med mange bøker gjennom dette kurset, og jeg gleder meg til å lese mye om den diakonale delen og andre sider ved ledelse i en menighetsdrift.

I løpet av to år skal kursdeltakerne samles fem ganger på Lia gård ved Koppang.

Her reflekteres det over hvordan man best mulig kan fungere som leder i en menighetssammenheng. Samlingene består av mange komponenter, men undervisning og veiledning er viktige ingredienser. Hver kursdeltaker skal blant annet velge seg ut en personlig mentor, men også selv fungere som personlig mentor for en annen person i løpet av kursperioden.

Hvordan blir det å fungere som mentor for et annet menneske? – Jeg tror nok dette blir noe av det mest spennende ved kurset. Det vil utfordre meg og utvikle meg som leder, håper Andersson.

Underveis har også snakket med Grethe Marie Minnesjord, som er menighetssekretær i DELK Telemark. Hun ble, som Andersson, utfordret til å delta på kurset av tilsynsmann Rolf Ekenes.

– Jeg tenkte dette var noe spennende og nytt, og takket ja i håp og tro om at dette skulle være en del av Guds plan videre med meg. Jeg ønsker å få påfyll, utvikle meg og lære mer.

Kan du beskrive hovedinnholdet i kurset? – Temaet i Liv i ledelse er "Ledet mer av Jesus, lede mer som Jesus og lede flere til Jesus." Under dette ligger disse delene: (1) disippelskap og karakterutvikling, (2) lederskap og mentoring

og (3) evangelieformidling og misjon. Spennende temaer som jeg gleder meg til å lære mer om.

Hvilke deler av Liv i ledelse tror du blir spesielt relevant for din jobb i Telemark menighet? – I og med at dette utviklingsprogrammet har fokus på blant annet mentoring, er det i en menighet også et behov for mentoring kvinne til kvinne. Det er ikke uvanlig at en kvinne kan ønske en kvinnelig samtalepartner i gitte situasjoner. Mulig at mine erfaringer kan trekkes inn i slike situasjoner etter hvert. Fokuset på den diakonale biten er viktig, og det høres veldig spennende ut.

– Dette er hovedsakelig ikke et kurs over to år, men et utviklingsprogram, der personlige utvikling har fokus og at noe over tid skal formes og modnes frem hos deltakerne. Jeg ser frem til hva dette kan gjøre med meg og hvordan man, ikke alene, men sammen med andre, kan vokse i kunnskap og personlige opplevelser sammen med Jesus, legger Minnesjord til.

Vi ønsker deltakerne lykke til med Liv i ledelse, og gleder oss til å nyte godt av det dette opplegget gir dere i våre DELK-menigheter i tiden fremover.

Av Jostein Bendiksen

Evangeliseringsaksjon i Skien/Porsgrunn fra 29. jan. til 5. feb. Fint å bli dratt med ut på gata og i virksomhet

I november 2017 mottok eldsterådet i DELK Telemark en forespørsel fra DELK Bergens evangeliseringsteam v/ Issa Hammer og Rune Østerberg om de kunne ha en evangeliseringsaksjon i DELK Telemark. Eldsterådet ønsket å svare ja og spurte Torunn H. Minnesjord om å være koordinator. Det ble nedsatt en komite til å forberede aksjonen.

– Å arrangere et utrustningskurs/seminar om evangelisering for menighetens medlemmer, slik at menighetsmedlemmer med evangelistnådegaver også kan delta.
– Klargjøre steder og tillatelser for stand samt andre aktuelle besøk (skoler m.m.)
– Samarbeid/kontakt med andre kristne iranere/afghanere i distriktet
– Organisere et eller flere møter som man

kan invitere til spesielt.

– Lage invitasjoner/traktater o.l.
Vi så at den planlagte møteuka som DELK Telemark har hvert år i jan.-feb. i samarbeid med NLM, var et gunstig tidspunkt, for da hadde vi samtidig noe å invitere til hver dag.

DELK Telemark menighet synes det var spennende og fint å bli utfordret av de iranske konvertittene fra DELK Bergen til denne evangeliseringsaksjonen. Det hjalp oss til å fokusere på denne viktige tjenesten, og hjalp oss til å våge å bli mer synlig i byene våre. Flere i menigheten brenner for en slik tjeneste, og det var bra å bli dratt med ut på gata og i virksomhet. Det var også fint for menigheten å bli bedre kjent med evangelistene gjennom vitnesbyrd, samtale og samarbeid, og å se den iver de har i tjenesten

Iranere fra Bergen på plass i Grenland.

for Guds rike – til tross for utfordrende kår som noen av dem lever under. Mange i menigheten var trofast med i bønn for aksjonen gjennom hele uka.

Av Torunn Haukvik Minnesjord

Bibelsamling/bibeltime Sotra menighet

Sotra menighet har ei bibelsamling pr måned. Den vert halden i heimen til Vigdis og Vidar Klepsvik.

Fast vekedag er tysdag, og vi startar kl. 18:30 med kaffi og kaker og god samtale rundt bordet. Det er Jan Bygstad som har bibeltimen. Vi får grundig undervisning i om lag ein skuletime. Etter timen er det samtale om det som har vært undervist, og det blir stilt spørsmål

om andre tema som ein ynskjer å få svar på. Dette er gode samlingar som samlar 12 – 15 personar. Vanlegvis avsluttar vi ca. kl. 20:45

Bibelsamlingane er med på å styrkje det åndelege samholdet oss i mellom.

Desse samlingane vert og brukt som ei menighetssamling der aktuelle ting i kyrkjesamfunnet blir tema.

Tekst og foto: Vidar Klepsvik

Rolf Kjøde

Leder for strategisk utvikling på NLA

Vebjørn Selbekk

Sjefredaktør i Dagen

"Hvor mye skal kirken blande seg inn i politikken?"

Om kristentro, politikk og samfunnsansvar

Åpent temamøte. Alle er hjertelig velkommen!

Ryenberget kirke

Onsdag 30. mai kl. 19.00

Enebakkveien 152, 0680 OSLO. Ingen påmelding, kveldsmat, kollekt.

www.delk.no

KIRKEFORUM

DELK

Konfirmantleir på Ryenberget kirke og skole 2018

Konfirmanter og ledere under konfirmantleiren på Ryenberget i februar.

Helgen 2.-4. februar var DELK-konfirmanter fra Vestfold og Telemark samlet til konfirmantleir på Ryenberget kirke og skole.

Dette var tredje året vi fikk nyte godt av flotte lokaler, nydelig mat og gjestfrihet hos menigheten i Oslo. Konfirmantleir er konfirmantleir. Stappfullt av gøy fra morgen til kveld. Ungdommene fikk oppleve storby-aktiviteter på sitt beste. Kveldsvandring med utsikt over stor-OSLO, iPad-race med t-bane, buss og apostlenes hester fra Operaen til Slottet, gjennom Vigelandsparken og tilbake til Ryen. Alt dette gjorde at mange ungdommer ble kjente med noen nye og fikk utfoldet seg med lek og latter. Høydepunktet for mange var nok underholdningskvelden der vi fikk se film fra dagens storby safari.

Konfirmantleir er også tid for bibelundervisning og refleksjoner om troen vår.

Lørdag formiddag hadde prest Erling Rantrud bibeltime med temaet «Se Jesus». Hvordan vet vi at han er med oss i hverdagen?

Søndag formiddag var vi invitert på gudstjeneste sammen med Ryenberget menighet hvor Granlys konfirmantprest, Andreas Johansson, prekte for oss om disiplene som fikk se Jesu herlighet på forklarelsens berg.

Men den undervisningen som muligens gjorde mest inntrykk på oss alle, var på lørdagskvelden da Egil Helland, eldstebror i Ryenberget, delte sin historie med overskriften «Når livet rammer». Han fortalte om den gangen hans kone Kathrine og han mistet barnet sitt like før fødselen. Et sterkt og trosstyrkende

møte med hvordan troen virker og arbeider i det virkelige livet. Denne formidlingen skulle jeg ønske mange flere hadde fått høre.

Konfirmantleir er konfirmantleir. Fullt av lek og moro, spenning og tårer. Men for oss prester, diakoner og ungdomsledere som fikk være sammen med ungdommene, er det aller, aller største at vi får være med på å gjøre Jesus kjent og gi dem det beste vi har: troen på det levende håpet, Jesus Kristus som frelser og venn for alle som tror.

Vær med å be for konfirmantene og om at Ordet som blir sådd må spire, vokse og bære frukt i den enkeltes liv.

Tekst: Erling Rantrud

Foto: Lars Brekke

Kort fra hovedstyremøtet 25. januar 2018

- Ny lov om trossamfunn er på trappene, og DELK alene og sammen med Norges Kristne Råd har avgitt høringssvar innen utgangen av 2017. Et viktig punkt her, som Den norske kirke også er enig i, er at det ikke skal være aldersbegrensning på offentlig støtte for medlemmer, og at dåp gir fullt medlemskap der dåpen skjer.
- Økonomiutvalget har analysert økonomien både i DELK sentralt, menighetene og skolene og pekt på fremtidige muligheter og utfordringer. Økonomien i kirkesamfunnet er relativt god. Rapporten legges til grunn for økonomiarbeidet videre.
- Andreas Johansson som bor i Sørumsand, (tidligere misjonær i Peru og Israel), er ansatt i et vikariat i Bjerkely og Granly menigheter (se omtale på DELKs nettsider)
- Representant for koordineringsgruppen ved seksuelle overgrep orienterte hovedstyret om arbeidet som har pågått siden 2012. Det er utarbeidet retningslinjer for forebygging og beredskapsplan ved slike tilfeller, og folderen «Se meg» er delt ut. Seminarholder fra Kirkelig ressurscenter spesielt rettet mot ungdom er arrangert høsten 2017. Mediestrategi i denne forbindelse er utarbeidet.

Venke S. Gjeldstad
hovedstyresekretær

Til slektsgranskere
– Søk i DELKs kirkebøker

De eldste kirkebøkene er tilgjengelig på nettet

De eldste kirkeprotokoller ble sist høst sendt til statsarkivet for det distrikt de hører til. Kirkeprotokoller skal sendes til nærmeste statsarkiv når det er gått 80 år fra siste registrering i boka. De fysiske bøker er nå å finne slik:
For Vestfold og Telemark: Statsarkivet i Kongsberg
For Oslo: Statsarkivet i Oslo
For Jæren menighet (1881–1912): Statsarkivet i Rogaland
På nettsida www.delk.no finner du mer informasjon og lenker til nettsider der du kan bla i DELKs gamle kirkebøker. Gå til "Om DELK" og "DELKs historie og kirkebøker". God granskning!

Fra hovedkontoret

Sang- og musikkveld i Langgata kirke

Noen av de som bidro under konserten i Langgata kirke i Horten.

Onsdag 14. februar var det innbudt til et trivelig sang- og musikkarrangement i Langgata kirke. Vi hadde besøk av Ramnes og Våle Orkesterforening samt sanggruppen StayUpKoret fra Undrumsdal.

Ramnes og Våle Orkesterforening har 50 års jubileum i år, og det var en glede å ha dem på besøk. Orkesteret bidro med klassisk musikk av Vivaldi og Sjos-takovitsj, i tillegg til mindre musikkstykker, arrangert av orkesterets cellist, Tore Vang. Og ikke minst akkompagnement til salmesang sammen med organisten. Sistnevnte bidro også med orgelmusikk, tilpasset oppstarten av fastetiden.

StayUpKoret fra Undrumsdal er relativt nystartet og tilknyttet Undrumsdal kirke i Vestfold. De stilte med to unge solister og sang nyere sanger, spirituelle samt den kjente «Jeg er i Herrens hender». Et velkomment innslag denne kvelden.

Vår prest, Erling Rantrud, holdt en tankevekkende fasteandakt med utgangspunkt i menneskers forestillinger om Jesus. Han hadde også lagt til rette for flott visuelt programoppslag på kirkerommets frontvegg.

Tekst og foto: Roald Bjaanes

Et viktig kirkelig nettverk

Deltakerne under nettverksmøtet på Høgsveen.

Det årlige møtet i Nettverk for evangelisk-luthersk kirkesamarbeid gikk av stabelen 5.-7. februar, på det faste konferansestedet Høgsveen Retreat- og Gjestegård i Ringsaker.

Representanter for 10 kirkesamfunn og andre kirkelige enheter fra Norge, Sverige og Danmark møttes til program over to døgn.

Saker som sto på listen i år var: Skisse til studieløp for pastorutdanning og arbeid med rekruttering, kriterier for bedømmelse av rett og vrang lære og hva dette betyr for et ekumenisk fellesskap, og revisjon av kirkeårets teksttrekker.

Det ble også gitt situasjonsrapporter fra medlemmer og observatører i nettverket. Og ikke minst: felles bønn og samtale preget det gode fellesskapet.

Under årsmøtet ble Johannes-kretsen opptatt som medlem i nettverket. Thor Henrik With ble valgt til nytt medlem av møtekomiteen, etter Knut Alfvåg som var ferdig med sin periode. Komiteen består forøvrig av Alf Danbolt og Jakob Okkels, med Boe Johannes Hermansen som koordinator for nettverkets arbeid.

Tekst: Boe Johannes Hermansen
Foto: Marianne Tidemann Andersen

Høgsveens venner

Høgsveens venner en gruppe mennesker som vil være med å støtte arbeidet i Høgsveen. Det er mange utfordringer ved et slikt arbeid, både praktisk og åndelig, og det betyr mye for virksomheten at det er en støttegruppe i funksjon. Man bidrar på den måten man ønsker og har best mulighet for.

For at Høgsveen skal kunne være et tjenelig arbeidsredskap i Guds rike trengs det:

PRAKTISK HJELP

- Kjøkkenarbeid under arrangementene!!
- Dugnadsinnsats. Vi har en dugnadsuke om sommeren. **I 2018 er den fra 25. juni til 1. juli.**

Ellers kan man ta en tur opp for å vri vaskefilla eller å slå i en spiker når det ellers måtte passe!

FORBØNN

"Ikke ved makt og ikke ved kraft, men ved min Ånd sier Herren." Sakarja 4,6

Serubbabel hadde fått et krevende oppdrag. Han skulle lede arbeidet med å bygge opp igjen Herrens hus i Jerusalem. Her trengtes både krefter og mange slags bidrag, men midt i det hele sier Herren: Det er ikke menneskets styrke og kraft som skal skape dette. Det er ved Herrens egen Ånd arbeidet skal lykkes etter Hans plan og til Hans ære.

For at dette også kan skje på den lille Høgsveen-teigen i Guds rike, trengs det at mennesker bærer stedet, arbeiderne og gjestene i bønn! Å ha denne støtten gir frimodighet til å gå videre også når motgangen kommer.

ØKONOMISK STØTTE

"Gud vil alltid sørge for at vi har det vi trenger for å utføre det Han har kalt oss til."

Moder Theresa

De midlene Gud disponerer, er vel det vi til daglig kaller "våre midler". De er en del av de ressursene Gud bruker for at hans rike kan være synlig og bre seg ut til mennesker i vår verden.

De gaver som Høgsveens venner bidrar med, går til utgifter i forbindelse med retreatvirksomheten i Høgsveen. Midlene gjør det blant annet mulig å tilby dager til hvile og styrke for mennesker som ikke har økonomisk mulighet til å betale et slikt opphold selv. Slik kan også Høgsveen være med i kirkens diakonale tjeneste.

Har du lyst til å bli Høgsveen-venn kan du kontakte:

Jorunn Stokke

jorstokk@gmail.com, telefon 975 62 767

Signe Lisa Fevang

signelisa.az@hotmail.com, telefon 484 97 971

"Din Livskurs I" arrangeres igjen i Høgsveen 23. april - 1. mai

Her har du mulighet til å være ekte og ærlig med ditt eget liv, belastninger, trosproblemer, familiekonflikter og/eller drømmer, valg og håp som du bærer med deg.

I et trygt fellesskap, gjennom undervisning, bønn, samtaler og ulike oppgaver, vil du ledes til dypere innsikt i eget liv, få se din historie i et større perspektiv og knyttes til Guds kjærlighet og trofasthet. Her er rom for å ta imot

legedom, vokse i visdom og fornyes i troen.

Livskurs er ikke retreat, men vi har god tid til ettertanke i forbindelse med temaene vi arbeider med.

Vi har fortsatt ledig plass, og du er hjertelig velkommen! Eller kanskje du kjenner noen andre du ville anbefale dette tilbudet til? Du finner mer info på hjemmesiden www.hogsveen.info, under *Hva skjer?*

PROGRAM 2018

25.-28.jan	Klassisk retreat med tidebønn og bibelmeditasjon.
1.- 4.feb	Student / unge-voksne - retreat.
15.-18.feb	Klassisk retreat med tidebønn og bibelmeditasjon.
23.apr-1.mai	"din Livskurs I"
	Tilbakeblikk på levd liv med kurs for framtiden.
7.-10.juni	Retreat. Jesu bilder og våre. Vi mediterer over Jesu lignelser og lar det inspirere oss til å male.
25.-31.juni	Dugnadsdager
4.- 8.juli	Akvarellkurs I retreatramme, med Signe Fortun.
10.-15.juli	Retreat med bibelmeditasjon og daglig personlig veiledning (Ignatiansk)
16.-22.juli	Besøksuke - en dag eller flere. Åpen for alle.
4.-11.aug	"din Livskurs II"
23.-26.sept	Klassisk retreat med tidebønn og bibelmeditasjon.
11.-14.okt	Klassisk retreat med tidebønn og bibelmeditasjon.
8.-11.nov	Klassisk retreat med tidebønn og bibelmeditasjon.
6.-9.des	Adventsretreat

Kristi himmelfartsdag i Høgsveen

Fra 2. til 23. mai vil vi ha en utstilling i Høgsveen. Den består av bilder laget av en kunstner fra Kasakhstan.

Da hun ble kristen, ville hun bli kjent med sin nye tro og bestemte seg for å male seg gjennom bibelen. Det endte med en serie hun kaller "Fra Eden til Damaskus" og en serie over Jesu lignelser. Utstillingen administreres av Bibelselskapet og har vært ca. 50 steder i Norge. Nå er det Høgsveens tur, og vi gleder oss over å kunne invitere til dette.

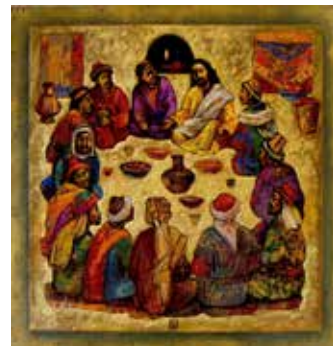
Vi har fått med oss en profesjonell forteller: Anne Flugstad. Sammen med Anders Rønningen vil hun lage et program med musikk og fortelling, knyttet til bibelbildene.

Hvis noen skulle ønske å komme dagen før, eller bli over til dagen etter, har vi husrom til en del og vil glede oss over gjester!

Foreløpig programskisse:

Bibel-bilde-utstilling 10. mai

- 12.00 Gudstjeneste i Høgsvekapellet
- 13.30 Enkel matservering
- 14.30 Fortelling og musikk med Anne P. Flugstad og Anders Rønningen
- 15.30 Kaffe

Tro og tvil på kristendomsseminar

GOD KOMMUNIKASJON: Karl-Johan Kjøde bidro på en veldig positiv måte under seminaret.

"Forsvare tro – rom for tvil" var temaet for årets kristendomsseminar i DELK. Gen. sekr. i Laget, Karl-Johan Kjøde, maktet å formidle temaet på en relevant og klargjørende måte. – Derfor var den skriftlige responsen fra deltagerne på slutten av seminaret så å si utelukkende positiv, forteller skolekonsulent Tore Slettvik, som var tilrettelegger for seminaret som samlet omlag 40 deltagere.

Etter åpningsandakt ved prest Erling Rantrud og informasjon om status for læreplan- og lærebokarbeidet i DELK ved Tore Slettvik, ble ordet gitt til dagens foredragsholder som gjennom dagen delte sitt tema inn i tre bolker. Den første var: "Kristentro? Er den i helt tatt troverdig? – Om Bibelen, troen, kollisjonen med samtiden – og noen mulige veier videre".

Den andre var: "Kan troen bare tros – eller kan den også forsvares med tanken?", mens siste bolk handlet om tvilen: "Hva med tvilen? Er ikke den troens ødeleggende motstykke?".

Av mange gode punkter og poenger: Kjøde pekte på den bibelske praksis ut

fra 1 Pet 3 (vær alltid beredt), Apgj. 17 (talen på Areopagos) og Lukas 24 (Jesu samtale med Emmausvandrerne).

Han viste til at det er viktig å stille spørsmål. – De vil alltid være med å åpne opp for refleksjon.

Hele 70 prosent av barn som er aktivt med i kristen sammenheng, slutter når de blir voksne. – Mange mangler troverdige forbilder, sa foredragsholderen, som pekte på mulighetene lærere og andre har til å prege barn og unge på en sunn og god måte.

Fungerende tilsynsmann i DELK, Boe Johannes Hermansen, oppsummerte seminardagen og takket alle som hadde bidratt til gjennomføringen.

Seminaret ble arrangert av Kristendomskomiteen i DELK og de aller fleste deltagerne var lærere ved DELKs fem skoler: Bjerkely, Granly, Moe, Ryenberget og Skauen.

Boe Johannes Hermansen
tekst og foto

«Dine øyne så meg da jeg var et foster»

Menneskeverd er Norges eneste livsvernorganisasjon som jobber for livsrett, likeverd og livshjelp. Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn er støtteorganisasjon. Menneskeverd arbeider aktivt for å styrke vernet om menneskelivet

fra befruktning til naturlig død, og for spesielt sårbare grupper.

«Men i Norge i dag har ufødte barn ingen verdi før de er tolv uker gamle. Barn med Downs syndrom får ikke rett til liv før de er 22 uker gamle, samtidig som legene redder barn som er 23 uker gamle, sa jordmoren.» (sakset fra en artikkel på Menneskeverds nettsider)

DELKS representanter i Menneskeverd er Henning Beckstrøm og Anne Karine Døvik.

Illustrasjonsbildet er utlånt fra Menneskeverd, og du kan lese mer om livsvernorganisasjonen på www.menneskeverd.no.

Aktuelle bøker

Få orden på Bibel-lesningen!

Bruk ettårs-bibelen!

Sett av ca. 15 minutter hver dag med denne boka, og du leser gjennom hele bibelen på 365 dager.

Ettårsbibelen er laget som en andaktsbok, med dagangivelser for hele året. Hver dag inneholder et avsnitt fra Det gamle og Det nye testamente sammen med noen vers fra Ordspråkene og fra Salmenes Bok. Dette gir deg variasjon i lesningen. Samtidig hjelper en slik sammenhengende og fortløpende lesning til å se sammenhenger. Med vekslingen mellom GT og NT kommer også den viktige sammenheng fram.

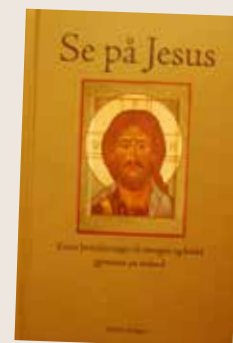
Bibelteksten er Norsk Bibel 88/07. Innbindingen er solid stivbind med fargeomslag.

Pris kr. 298,-.

Ettårsbibelen var utsolgt fra forlag i lengre tid – nå er den tilbake, bedre enn før.

Se på Jesus

En liten andaktsbok

Korte andakter for morgen og kveld for 31 dager. Mange har i denne boka funnet hjelp til sin sjels nærhet med sin frelser.

Den inderlige formen i disse stykker trekker gjerne leseren videre inn bønnennærhet med Jesus. En bok til å gi bort. DELK-forlaget

Pris kr. 75,-.

Kan bestilles i nettbutikken www.delkforlaget.no, eller på e-post delkforlaget@delk.no

<i>Døpte</i>	<i>Født</i>	<i>Døpt</i>	<i>Menighet</i>
- Maria Josief Tages, Porsgrunn	17.09.17	10.12.17	Telemark
- Sara Storhaug, Bergen	08.10.17	07.01.18	Bergen
- Samuel Heian, Ramnes	13.10.17	21.01.18	Bjerkely
- William Semb, Skien	29.12.17	25.02.18	Telemark

Andre innmeldte: 13

<i>Døde</i>	<i>Født</i>	<i>Død</i>	<i>Menighet</i>
- Johan Peder Bakke, Husøysund	16.04.36	27.03.17	Granly
- Ellef Bøen, Andebu	20.05.30	07.06.17	Bjerkely
- Arne Fevang, Sandefjord	18.04.27	25.06.17	Moe
- Jon Atle Johannesen, Filippinene	01.03.69	08.09.17	Horten
- Terje Slåtthaug, Bærum	10.07.55	19.10.17	Ryenberget
- Geirid Solheim, Sandefjord	14.05.70	13.11.17	Sandefjord
- Inger Johanne Pettersen, Halden	07.05.38	25.11.17	Granly
- Gudrun Gjelstad, Horten	31.01.20	01.12.17	Horten
- Aksel Ludvig Wittingsrud, Tønsberg	13.10.35	02.12.17	Granly
- Liv Agnes Krokeborg, Nøtterøy	27.12.49	05.12.17	Granly
- Ruth Meier, Revetal	24.11.49	11.12.17	Bjerkely
- Tollef Reidar Plassen, Rødberg	09.07.48	12.12.17	Nore
- Knut Karsten Skauen, Tolvsrød	21.02.32	15.12.17	Granly
- Knut Jacob Fevang, Oslo	24.02.23	24.12.17	Ryenberget
- Andreas Horn, Våle	07.03.42	26.12.17	Bjerkely
- Anita Arntzen, Tønsberg	07.05.58	08.01.18	Granly
- Karen Sofie Klæbo, Skien	18.09.28	08.01.18	Telemark
- Jardar Valand, Oslo	18.06.73	19.01.18	Dalane
- Helge Gjelstad, Tønsberg	19.09.38	13.01.18	Granly
- Ragnhild Berntzen, Oslo	12.06.47	14.01.18	Ryenberget

Utmeldte: 10

Viede

I DELKs kirkebøker registreres DELK-vigsler, og de blir omtalt i denne spalte. Underveis vil gjerne formidle når et DELK-medlem har inngått ekteskap, også når det ikke er en DELK-vigsel. Melding kan sendes til bladets redaksjon.

- Helene Luhr, Holmestrand og Gunnar Hovland, Åsgårdstrand, viet i Bjerkely kirke 08.07.17.
- Bjørghild Serina Bjuland, Nærbø og Jørgen Baksaas, Tønsberg, viet i Nærbø kirke 06.01.18.

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK)

DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.

DELK holder følgende bekjennelsesskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:

- De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
- Den augsburgske konfesjon
- Luthers lille katekisme

DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig.

DELK har ca. 3.300 medlemmer fordelt på lokalmenigheter i Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder, Rogaland, Hordaland og Østfold.

DELKs utsendinger

Signe og Georg Stensland er i Nord-Afrika. E-post sendes via ulf.asp@delk.no.

Ingeborg Marie og Torkel Alfsvåg Ekenes med barna Eirin og Brage kom hjem fra Japan i juni og er nå bosatt i Oslo.

Gaver til DELK – med eller uten skattefradrag – kontonummer

Gaver til DELKs arbeid kan man gi med eller uten skattefradrag. Skattefradragsordningen gjelder nå ved to betalingsmåter:

1. Avtalegiro for hvert formål
 - a. Avtalegiro/ Avtale Straks –via DELKs nettsider: delk.no/gaver registreres ferdig på nettsidene.
 - b. Avtalegirokupong (i kirkene eller fra DELKs kontor) fylles ut og sendes DELKs kontor

Endring av gavebeløp ved avtalegiro: opprett ny, slett den gamle, se info på www.delk.no/gaver

2. Enkeltgaver med KID-nr. for hvert formål

KID-nr. kan du få ved å ta kontakt med Venke S. Gjelstad, e-post: vsg@delk.no, telefon: 33 35 93 50

Bankkonto for gaver

- med skattefradrag: 3000 24 91210
- uten skattefradrag: 2420 22 11085

Gaveformål via DELKs hovedkontor med skattefradrag: Prestetjenesten, DELKs misjonsarbeid, Bjerkely kirke- og skolebygg, Bergen menighet bygg, Østfold menighet, Håkonsund kirke, Granly kirke - orgel.

Menighetsbidrag til disse menighetene: Telemark, Ryenberget, Granly, Bjerkely og Horten.

Gaver uten skattefradrag kan gis direkte. Noen sentrale kontor er:

- DELKs misjonsarbeid: konto 2400 19 51439
- Kirkebladet Underveis: konto 3000 27 13949
- Bondal Fjellstue: 2680 0750503
- Bergen menighet: 3000 2300512
- Bjerkely menighet: 3000 3753553
- Dalane menighet, 3270 6709796
- Granly menighet: 2400 2380478
- Horten menighet: 2801 4683994
- Kristiansand menighet: 3000 3398095
- Moe menighet: 3000 2420259
- Nore menighet: 2351 7209147
- Ryenberget menighet: 6011 0564719
- Sotra menighet: 3470 6620984
- Telemark menighet: 2801 3196763
- Østfold menighet, 3000 2670832

For flere gaveformål i DELK og kirkesamfunnets menigheter se nettsiden www.delk.no/gaver/.

DELKs menigheter, kirker, skoler, kontaktpersoner og adresser

Mer kontaktinformasjon finnes på www.delk.no, gå derfra til den enkelte menighets nettside.
Oppgitte adresser er besøksadresser, for postadresser se nettsider eller annen informasjon.

DELKs HOVEDKONTOR

Åslyveien 19, 3170 Sem
Telefon: 33 35 93 50
www.delk.no
E-post: delk@delk.no
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Telefon: 900 91 562
E-post: rolf.ekenes@delk.no

MENIGHETER, KIRKER, PRESTER OG ELDSTE

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen
E-post: bergen@delk.no
Jan Bygstad, prest
Telefon: 932 64 642
E-post: jan.bygstad@delk.no
Jon Magne Sønstabø, prest
Telefon: 970 87 699
E-post: jon.magne.sonstabo@delk.no
Jon Tore Lie, eldste
Henning A. Alsaker, eldste

Sotra, Håkonsund kirke

Håkonsund, 5379 Steinsland
E-post: sotra.menighet@delk.no
Jan Bygstad, prest
Telefon: 932 64 642
E-post: jan.bygstad@delk.no
Vidar Klepsvik, eldste

Re, Bjerkely kirke

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no
Ole Døvik, eldste
Kåre Solberg, eldste
Eirik Thorvaldsen, eldste

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund
Olaf Engestøl, prest
Telefon 902 04 138
E-post: olaf.engestoel@delk.no
Ottar Endresen, eldste
Jan Hetland, eldste

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten
E-post: Horten.menighet@delk.no
Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no
John L. Ludvigsen, kontaktperson

Kristiansand menighet

Gyldenløves gate 54, 4614 Kristiansand
Olaf Engestøl, prest
Telefon 902 04 138
E-post: olaf.engestoel@delk.no
Leif Skåra, eldste

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg
Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no
Ivar Haug, kontaktperson

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo
Menighetskontoret
Telefon: 23 21 01 75 / 23 21 01 76
E-post: ryenbergetkirke@delk.no
Ulf Asp, prest
Telefon: 916 70 827
E-post: ulf.asp@delk.no
Kristoffer Hansen-Ekenes, prest
Telefon: 906 28 073
E-post: khe@delk.no
Elisabeth Fehn Olsen, diakon
Egil Helland, eldste
Andreas Thorsnes, eldste

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord
E-post: Moe.menighet@delk.no
Pga. bygging er gudstjenester og møter i Misjonssalen, Peder Bogensgate 4, Sandefjord
Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no
Terje Simonsen, eldste
Hans Åge Guren, eldste

Sauherad/Midt-Telemark,

Akkerhaugen kirke
Norsjølia 6, 3812 Akkerhaugen
Se Telemark menighet

Skien, Telemark Menighet

E-post: telemark.menighet@delk.no
Gudstjenester og møter er i
Hauges, Lundegt 15, 3724 Skien
Menighetens kontor:
Grensegaten 73, 3714 Skien
Jens Bjørnsgård, prest
Telefon: 928 49 725
E-post: jens.bjornsgard@delk.no

Bertil Andersson, prest

Telefon 454 82 230
E-post: bertil.andersson@delk.no
Fred Arve Fahre, eldste
Rune Høvås, eldste
Magnus Minnesjord, eldste

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg
E-post: granly.menighet@delk.no
Jan Erik Askjer, prest
Telefon: 976 62 727
E-post: jan.erik.askjer@delk.no
Tore Slettvik, eldste
Roar Bjørndal, eldste
Kjell Magne Baksaa, eldste

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde
E-post: ostfold.menighet@delk.no
Boe Johannes Hermansen, prest
Telefon: 996 12 822
E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no
Olav I Markussen, eldste
Karstein Sletteng, eldste

GRUNNSKOLER

Oslo: Ryenberget skole,

Enebakkvn 152, 0680 Oslo
Telefon: 23 21 01 61
E-post: post@ryenbergetskole.no

Re: Bjerkely skole

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 06 30 30
E-post: post@bjerkelyskole.no

Sandefjord: Moe skole

Movn 78, 3221 Sandefjord
Telefon: 33 48 73 40
E-post: kontor@moeskole.no

Skien: Skauen kristelige skole

Jon Alvsonsgt 14, 3746 Skien
Telefon: 35 50 54 00
E-post: post@skauensskole.no

Tønsberg: Granly skole

Klippeveien 1, Tønsberg
Telefon: 33 00 31 10
E-post: post@granlyskole.no

**Følg med på
www.delk.no**

T.v.: Studenter ved bibelskolen i Darkhan under undervisningen fra 2. Mosebok. Midten: Pastor J. Purevdorj, nyvalgt President av MELC, taler til forsamlingen. T.h.: Studenter ved bibelskolen med avsluttende bilde sammen med læreren.

Mongolia i våre hjerter

Av Bertil Andersson

Noen studerer Bibelen i dagevis, andre blir møtt med utskjelling og forakt. Landet med den blå himmelen byr på store kontraster, også for de kristne.

Fra 9. til 29. januar var jeg på undervisnings- og besøksreise i Mongolia. Det var en passe lang reise. Da jeg i slutten av oktober var gjest ved dannelsen av Mongolian Evangelical Lutheran Church (MELC), var reisen på bare tre dager.

Men hendelsen var viktig: Reformasjonsdagen den 31. oktober ble på ny historisk da Bayariin Medees menigheter, som springer ut av Norsk Luthersk Misjonssambands arbeid (NLM), slo seg sammen med noen menigheter støttet av Finnish Lutheran Oversea's Mission (FLOM). Sammen etablerte de det første lutherske kirkesamfunnet i Mongolia. Det var flott å være med på denne historiske dag, vi håper og ber om at MELC skal bli et godt verktøy for Guds rikes fremgang i Mongolia.

Bibelundervisning på gamle tomter

Denne gangen var hovedoppgaven min å besøke MELCs bibelskole i Darkhan, 22 mil nord for hovedstaden Ulaanbaatar. Emnet for undervisningen var Mosebøkene. 17 studenter deltok på undervisningen. Fire ganger per år over to år kommer de langveisfra til ti-dagers studieopphold med 8 skoletimer hver dag.

I løpet av tiden i Darkhan besøkte jeg også bestemor Lkhaa, en gammel kone som vi har kjent siden vi selv bodde i Darkhan. Hun har hatt dårlig helse over flere år, og like før jeg forlot Mongolia denne gangen, fikk jeg høre at hun hadde

reist for å være sammen med sin Frelser. Jeg er takknemlig for muligheten til å møte henne en siste gang!

Hjem til Khovd

Etter oppholdet i Darkhan reiste jeg med bil tilbake til Ulaanbaatar, for så å sette meg på flyet «hjem» til Khovd, der vår familie bodde i 7 av våre 11 år i Mongolia. Der hadde jeg noen dager med samtaler, både med ledelse og ansatte ved NLM og lederne i den lokale MELC-menigheten. En dag arrangerte også menigheten seminar i kirka, hvor jeg underviste over 2. Mosebok. Det var også fint å få en søndag i Khovd, med mulighet for å preke i kirken. Ikke minst fikk jeg anledning til å besøke gode venner og å samtale med mennesker som hadde behov for det.

Åndskamp i vest

Fra Khovd kjørte vi de drygt 20 milene lenger nordvest i Mongolia, til Bayan Ulgii. Her er over 90 % av befolkningen muslimer, og her har NLM hatt to utsendinger plassert siden 2015. Jeg fikk være med på en bibelgruppe som en av utsendingene har sammen med en ung mann fra USA. Denne gangen kom det to lokale menn.

Sammen med en utsending besøkte jeg også to kristne familier, som hver for seg danner kjernen i to små kristne forsamlinger. Begge familiene opplever mange utfordringer med å være kristne midt i et samfunn der nesten hele storfamilien, tidligere venner og naboer alle er muslimer. I den ene familien fikk jeg høre mer om en kraftig vannflom som rammet Ulgii for 1 ½ år siden. Store vannmasser fløt fritt, og mye ble ødelagt. I kjølvannet av flommen kom også kritikken fra menneskene

rundt dem. Dette var en straff for at de hadde blitt en kristen familie! Familien selv hadde gjøre opp til vinduskarmene på sitt eget hus, men huset ble stående. Kvinnen i huset, som tidligere har vært fengslet og sittet i arresten, innrømmet at det var veldig vanskelig å stå som kristen i denne tiden. Hun ønsket egentlig å fornekte troen. Men gjennom fornyet kontakt med kristne, blant annet med en NLM-utsending, fikk hun litt etter litt tilbake styrken og frimodigheten.

Nå i vår sender NLM en ny familie til dette området. Å bo her innebærer en markert åndelig kamp. Be derfor for denne unge familien. Be om hjelp for dem i språk- og kulturstudier, om at de blir bevart, og at deres lille barn på fem måneder får være frisk og ved god helse.

Fortsatt kall til Mongoliatjeneste

Fra Ulgii helt i vest gikk flyturen tilbake til hovedstaden Ulaanbaatar, der jeg møtte MELCs president J. Purevdorj. Vi samtalte både om etableringen av MELC og tida framover. MELC ønsker at både NLM og FLOM skal gå sammen med dem i prosessen videre og være medvandrere i utviklingen av kirkesamfunnet.

For min del ble turen til Mongolia en ny bekreftelse på at Mongolia har sin faste plass i våre hjerter. Vi har våre oppgaver som medvandrere og lærere mens vi er i Norge, jeg for kirkeledere og studenter, og Gunn i sitt litteraturarbeid. Men flere av oppgavene som etterspørres i Mongolia, kan ikke utføres fra Norge, eller gjennom korte besøk. Vi vet ennå ikke sikkert når det kan bli aktuelt å reise tilbake til Mongolia for et lengre opphold. Men kallet til tjeneste i Mongolia står ved lag.